

በእስካብ መንግሥታት ላይ የእግዚአብሔር ፍርድ (ምዕረፍ 25-32)

መገቢያ

በኢየሩሳሌም ላይ የእግዚአብሔርን ፍርድ የሚናገረው የሕዝቅኤል መጽሐፍ የመጀመሪያ ክፍል ማለትም ምዕ.1-24 የተነገረው ከኢየሩሳሌም መወረር በፊት ነው። በሰባት የእስካብ መንግሥታት ላይ የእግዚአብሔርን ፍርድ የሚናገረው ምዕ.25-32 የተሰጠው ወረረው በታወቀበት የኢየሩሳሌም መውጸቅ ወረ በተሰማበት ወቅት መካከል ልክ በወረረው ወቅት ነበር፥ 24:2 ና 33:21። እግዚአብሔር በእስካብ ላይ የሚፈርደው በጋቢአታቸው ምክንያት ብቻ ሳይሆን በተመረጠው ሕዝብ በእስረኤል ላይ ካደረጓቸው ጽርጊቶችም እንፃር ነበር፥ 25:3፤ 6-8፤ 12 ና 15፤ 26:2 ና 28:24። ትንቢቶች በተነገሩባቸው ወቅት እነዚህ እስካብ ሁሉ ታላቅ ነበሩ፥ ነገር ግን ልክ ከሕዝቅኤል እንደተነበየው ሁሉም ተዋርደዋል። እነዚህ እስካብ ከተዋረዱ በኋላ እሥረኤል እንዳገና ታላቅ የመሆን ነፃነት ታገኛለች፥ ጳጉሞም አምላኪ እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን ታውቃለች፥ 28:24-26።

በአዋን፥ ዋሕብ፥ ኢደምና ፍልሰጥኤም ላይ የእግዚአብሔር ትንቢት

(ምዕረፍ 25)

እነዚህ እስካብ እሥረኤልን ለመቃወም ስለተባበሩና ቤተ መቅደሱ ሲፈርስ ስለተደሰቱ ይቀጣሉ። ቅጣቱም የእግዚአብሔር ሥረ እንደሆነ ይረዳሉ፥ 25:3ና6። የአዋንና ዋሕብ ቅጣት በምሥረቅ ሰዎች ማለት በአረቦች መወሰድ ነበር፥ 25:4-5 ና 10። ይህ ትንቢት ከጥቂት ጊዜ በኋላ ተፈጽሟል። ኢደም በእሥረኤል በረሰዋ ይቀጣል፥ 25:13-14። ይህም ከ134-104 ዓክልበ እይሁዶች ኢደምን በወረረና ከእይሁድ ሃይማኖት ወይም ከሞት እንዲን እንዲመርጡ ባስገደዱባቸው ወቅት ተፈጽሞአል። በክርስቶስ ዘመን የእይሁድ ንጉሥ የነበረው ሄሮድስ የእይሁድን ሃይማኖት የተቀበለ ኢደማዊ ነበር። በእሁኑ ዘመን ከነዚህ አፈት እስካብ መካከል ማናቸውም በመንግሥት ደረጃ አይታወቁም።

1. በጢሮስ ላይ የተነገረ ትንቢት፡-

ምዕረፍ 26 ሕዝቅኤል በጢሮስ ላይ ስለሚመጣው ፍርድ በሰፊው ይተነተናል፡፡ ምናልባት ባቢሎን በቅርብ ጊዜ ውስጥ በጢሮስ ላይ ወረረ ስለምታካሂድ በምርኮ ላይ ያሉት ሰዎች ውጤቱን በታላቅ ጉንት ሳይጠባበቁ እይቀሩም፡፡ 26:7። ጢሮስ ታላቅ የገበያ ማዕከል ከመሆኗም በላይ ከጠላት ወረራ የሚያጽናት በጸሴት ላይ የተገነባች መሆንዋ ነበር። ቢሆንም ሕዝቅኤል እንደምትፈርስ ይተነተናል፡፡ ጸገምም በባሕር ዳር ያሉ ልዑላን ሁሉ እንዴት ትወድቃለች ብለው ያለቅሳሉ፡፡ 26:15-18። በ586 ዓክልበ ናቡከደነፆር ኢየሩሳሌምን ከጸመሰሰ በኋላ ወዲያውኑ እርሷንም ይወረታል፡፡ በኋላ ጸገም በ332 ዓክልበ ታላቁ እስክንጽር ጨርሶ ያጠፋታል። በዛሬው ዘመን የድሮዋ ጢሮስ ከአካ ማጥመጃ መረብ ማስጫኛ ድንጋይ በቀር ምንም የማይገኝባት ባዶ ምድር ናት፡፡ 26:14።

2. ስለ ጢሮስ የወጣው ሙሾ (ምዕረፍ 27)

ሕዝቅኤል ጢሮስን በብዙ ዕቃዎች ከተሞላ በማዕበል ከተሰበረ ትልቅ መርከብ ጋር ያመሳሰላታል፡፡ 27:27። ጢሮስ ስለ ረሰዋ ስትናገር «በውበት ፍፁም ነኝ» ትላለች፡፡ 27:3። ገጥሙ መርከቡ እንዴት እንደተሠረ፡፡ ሠረተኞች ከተለያዩ ሥፍራዎች እንደመጡ፡፡ ስለ ሠረዊቷና ብዙ ከተማዎች ከእርሷ ጋር የንግድ ልውውጥ እንዳደረገ ይናገራል፡፡ ቢሆንም ይህ ሁሉ ስለሚጠፋ ከእርሷ የተነሳ ሃብታም የሆኑት ሰዎች ኪሳራ ይደርሱብናል ብለው በመስጋት ያለቅሳሉ፡፡ 27:32-33።

3. በጢሮስ ንጉሥ ላይ የተነገረው ትንቢት (28:1-19)

ንጉሡ በኩራት እርሱ አምላክ እንደሆነ ተናግሯል፡፡ እግዚአብሔር ግን እርሱ እንደ አምላክ ሳይሆን እንደ ሰው አስነዋሪ ሞት እንደሚሞት ይናገራል፡፡ 28:2ና 10። ታላቅ ንብረት ሊያገኝ በቻለበት በጥበቡ ይመካ ነበር፡፡ 28:5። በእግዚአብሔር የአትክልት ሥፍራ በኤዳን ገነት የሚኖር ይመስላል፡፡ በሊቀ ካህናት ልብስ ዳረት ላይ በሚገኙት ዓይነት የከበሩ ድንጋዮች ያገጠ ልብስ ለብሷል፡፡ 28:13 ና ዘፀ. 28:17-20። የከበሩት ድንጋዮች ጢሮስ በጣም ኩሩና ስግብግብ እንድትሆን ያደረጉትንና ቅጣትም ያስከተለባትን ንብረቷን ሳይጠቁሙ እይቀሩም።

4. በሲዶና ላይ የተነገረ ትንቢት (28:20-26)

እግዚአብሔር ለክብሩ እንደሚፈርድባት ብቻ እንጂ ስለ ሲዶና ፍርድ ምንም

የተሰበ ምክንያት የለም። እነዚህ ፍርዶች ከተረጸሙ በኋላ እሥረኤል ከጎረቤቶቿ ከደረሰባት ጉዳት ነፃ ልትሆን ትችላለች። 28:24። ከዚያ በሕዝቡ እማካይነት በእስካብ ፊት ቅድስናውን ለማሳየት እግዚአብሔር እሥረኤልን ለመሰብሰብና እንደገና ወደ እገረቻው ለመመለስ ቃል ይደነግራል። እግዚአብሔር በሕዝቡ እማካይነት ረሱን ይገልጻል በዚህ ነፃነት የተበቀሱት እስካብ በመንገሥት ደረጃ ሕልውና የላቸውም። እሥረኤል ግን እስከ አሁን አለች።

በግብፅ ላይ የተነገረ ትንቢት (ምዕረፍ 29-32)

1. ከምዕ. 29:17-21 በስተቀር የተቀሩት ከኢየሩሳሌም መወረርና መያዝ ጥቂት ሳምታት በኋላ የተሰበቡ ተከታተይ ትንቢቶች ናቸው።

ግብፅ እጅግ ሰፊ ግዛት ስትሆን እንዲያውም በሕዝቅኤል ዘመን በኃይል ከባቢሎን አትተናነስም ነበር። የህዝቅኤል ረጅም ትንቢት ግብፃውያን ብቻ በተለይ እንዲሰሙት የተነገረ ሳይሆን የይሁዳ ሕዝብ ወደ እግዚአብሔር በመመልከት ረንታ ተማምነውበት ፊታቸውን ወደ እርሱ አዘለው የነበረው ታላቅ ኃይል መጥፋቱን እንዲያውቁ ጭምር ነበር። የእሥረኤልና የግብፅ የሁለቱም የወደፊት ሁኔታ በእግዚአብሔር እጅ እንጂ በግብፅ ሥልጣን ሥር አልነበረም። ግብፅ ረስዋን የአባይ ወንዝ ረጣሪ እድር ብትገምትም እንኳ ሕዝቅኤል ታላቁ አውሬ እንደምትመስልና በአባይ ወንዝ ውስጥም እንደምትያዝ በገሃድ ይናገራል። 29:1-5። ኢየሩሳሌምን ከጥፋት በእስካብ መካከል ከመበታተን የረርዖን ኃይል አደገናቸውም። ይሁዳ እርዳታ ለማግኘት ወደ እርሷ ስትመላለስ ግብፅ የተሰበረ ሸንብቆ ትመስል ነበር። 29:6። የግብፅም ሕዝብ እንደ እሥረኤል ለ40 ሳምታት ይበተናሉ። በተጨማሪም ወደ እገረ የምትመለስ ቢሆንም እንኳ ጨርሶ እንደገና ታላቅ መንገሥት አትሆንም። 29:13-15።

2. ለግብፅ የተደረገ ሙሾ (ምዕረፍ 30)

የጌታ ቀን የታወጀው ፍርድ የሚደርሰው በእሥረኤል ላይ ብቻ እንደሆነ ተደርጎ ሳይሆን በግብፅና በተባባሪዎቿም ላይ ጭምር ነው። 7:2-12 ና 30:3። እግዚአብሔር በግብፅና በግብረ አበሮቹ ላይ ኢትዮጵያንም ጨምሮ ጥፋት ሊያደርስባቸው በናቡከደነፆር ይጠቀማል። ግብፅ በ586 ዓክልበ ለሴዴቅደስ እርዳታ ስትልክ ከንጽዋ ተሰብሮ ነበር 30:21 ና እር. 37:1-10። እግዚአብሔር ሰይፋን በባቢሎን እጅ በመላክ ግብፅን እንደታደረገ ይረዳታል።

3. ዘገባ በሊባኖስ ውስጥ (ምዕረፍ 31)

ለብዙ እሕዛብ ከሌላ የሆነው የጉብፅ ሞንገሥት ደማሩ ቀርንጫፎች ካሉት የአእዋፍና የእንስሳት መጠለያ ከሆነው የዘገባ ዛፍ ጋር ትመሳሰላለች፡ 31:3-6። በረሷ እመለካከትና ከሌሎች አገሮች ከተሰጣት ክብር የተነሣ በሌጁን ገነት ውስጥ ከሚገኙት ዛፎች እንኳ ሳይቀር እርሷን የሚመሳሰል ዛፍ የለም፡ 31:8። ከኩረትዋ የተነሣ እገዚአብሔር እዋርዷታል፡ ጸገዋ በኩረተኛ ሰው ላይ ምን እንዳሚጸርስበት የምታሳይ ምሳሌ ሆናለች። ተፈጥሮ በሙሉ ያለቀሰላት ሲሆን እህዝብ እንዳይሆን ያለች ታላቅ መንግሥት ልትወጽቅ በመቻልዋ ተብረከርከዋል። እርሷ ምንም ታላቅ የነበረች ብትሆንም እንኳ በሲኦል ዝቅተኛ ሥፍራ ትገኛለች።

4. ለፈርዖን የተጻፈ መጽ (ምዕረፍ 32)

ይህ መጽ የተሰጠው ሲኖራሳሌም ወጽቃ አንድ ዓመት ከሆኖት በኋላ ነበር። ፈርዖን እርሱ ነኝ ብሎ የሚያስበውን እንበሳ ሳይሆን በውሃ ውስጥ የሚገኝ ዘንዶ ይመስላል፡ 32:2። ሕዝቅኤል በጉብፅ ላይ ስለሚጸርሰው አስጨናቂ ፍርድ ይናገራል፡ 32:3-15። በመጨረሻ ፈርዖን ወደ ሲኦል ይሄዳል።

ይህ ምዕረፍ የሚያቀርበው በአጼስ ኪዳን ውስጥ እንደምንረዳው ዓይነት ያለ የሲኦልን ትንታኔ አይጸለም፡ ነገር ግን በብሉይ ኪዳን ውስጥ እንዳንድ ሰዎች እንደተረዱት የሞት ምሳሌ ነው። ይህም ልክ ፈርዖን በሲኦል ዙሪያ ተገዞ ታላላቅ ሕዝቦች በመሬዎቻቸው ዙሪያ ተሰብስበው ደየ ያስመስላል፡ 32:22-32።

በምዕ. 25-32 ውስጥ ባቢሎን ከሚጠፋት መንገስታት እንደ አንዳቸው ሆና እልተጠቀሰችም። ምክንያቱም ሕዝቅኤል በባቢሎን ይኖር ስለ ነበር እርሱምን ለመጥቀስ እመቼ ስላልሆነለት ሊሆን ይችላል፡ ነገር ግን በገዝት ላይ የነበሩት ሰዎች በሌሎች እሕዛብ ላይ ምን እንዳሚጸርስ በማወቃቸው በባቢሎን ላይ ጸገዋ ሊጸርስ ይችላል ብለው ሊጽናኑ ይችሉ ይሆናል።

መጽምዳሚያ

1. እገዚአብሔር ከሁሉ በላይ ስለሆነ በረሳቸው የሚኩረሩትን ሁሉ ያዋርዳቸዋል፡ ሉቃስ 18:14። ትዕቢት ወደ ብዙ ሌሎች ኃጢአቶች የሚመረና የሰይጣንና የሰው ውድቀት መሠረታዊ ምክንያት ነው። ይህ ትምህርት በእነዚህ ምዕራፎች ውስጥ ሁሉ ገልፅ ሆኖ ይገኛል።

2. በምጽር ላይ አንዳንዶች ትላልቅ ቢሆኑም እንኳ ሲሞቱ የማያምኑ ሁሉ እኩል ለመሆን ለዘላለም ከእግዚአብሔር ይለያሉ። 32:19-30።
እውነተኛ ክብር እግዚአብሔርን ማወቅ መሆኑን ዘንገተን ለምን የሰውን ክብርና ታላቁነት እንፈልጋለን? ማር.8:36።

3. በሰው መታመን ከንቱ ነው። እሥረኤል ወደ እግዚአብሔር ከመመልከት ይልቅ ፊቷን ወደ ገብፅ አዘረች። ሁለታቸውም ደግሞ ወደቁ። እንደ ገብፅ ባላቸ ሸንቦቆ ወይም እንደ ጢርስ። ባለ ድንጋይ ከመታመን ይልቅ በአለቱ በክርስቶስ ኢየሱስ ታመኑ። 29:6፤ መዝ. 62:2 ና 1ጴጥ.2:7።

4. ኃጢአተኞች ለጥቂት ጊዜ ሊበሉ፣ ይቻሉ ይሆናል። በመጨረሻ ግን የዘላለም ቅጣት ይፈረዳቸዋል። በእግዚአብሔር የሚታመኑ ግን የዘላለም ሕይወት ያገኛሉ። መዝ. 73:3 17፤ ና ዮሐ.3:18።

5. ኃጢአት በሌላ ሰው ላይ ክፋ ድርጊት መፈጸም ብቻ ሳይሆን በሌሎች መከራና ውድቀት ጸስ መሰኘትም ጭምር ነው። 25:3 6 ና 26:2።

6. እጅግ በጣም ጠቃሚ የሆነው ነገር ሁብት ሥልጣን፤ ጥበብ ወይም ውበት አይደለም። ፈርዖንና የጢርስን ንጉስ የመሳሰሉት ሰዎች እነዚህ ነገሮች በሙሉ ነበሩአቸው። ሆኖም ወደቁ። ምቹ የሆኑ ሁኔታዎችና ገንዘብ ነፃ ጥቅሞች ሰላምና መልካምነትን አያስገኙም። ሰው እነዚህን ሁሉ በኤደን ገነት ያገኛቸው ሲሆን እንዳገናም ደግሞ ክርስቶስ ሲነገሥ ያገኛቸዋል። አሁንም ግን የሰው ልብ ወደ ኃጢአት ያዘነብላል። ሰው በልቡ ውስጥ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ከሌለ ይወድቃል። ደግሞም ከሰይጣን ጋር ይቀጣል። ረዕዩ 20:7-8 ና 15። ሕዝቅኤል አዲስ ልብ አስፈላጊ መሆኑን ይነግረናል። 36:26።

የትምህርት አሥረ ሦስት ጥያቄዎች

እውነት ወይም ሐሰት በጣላት መልስ ስጡ።

1. ምዕ. 25-32 በይበልጥ የሚናገረው በኢየሩሳሌም ላይ ስለሚደርሰው ፍርድ ነው።
2. ሕዝቅኤል በምዕ. 25-32 ውስጥ የሚገኙትን እብዛኛዎቹን ትንቢቶች የተነበየው ኢየሩሳሌም በተወረረባበት ወቅት ነበር።
3. በዚያን ዘመን የነበሩት የአሕዛብ መንግሥታት በጣም ጸካሞች ስለ ነበሩ እንደሚጠፉ መገመት በጣም ቀላል ነበር።
4. በዛሬው ዘመን እሞንና ሞአብ በታላቁ መንግሥታት ዳረጃ ይገኛሉ።

5. እነዚህ አሕዛብ ፍርድ እንዲደርሱባቸው ምክንያት ከሆኑት ነገሮች መካከል አንዱ በአሥረኤል ላይ የፈፀሙት ጽርጊት ነው።
6. እግዚአብሔር የእስረኤል አምላክ ነው፤ ነገር ገን በሌሎቹ አሕዛብ ላይ ሥልጣን የለውም።
7. ከኢየሩሳሌም ውድቀት በኋላ ባቢሎን ወዲያውኑ ጢርሶን ወረረች።
8. ጢርሶ በተሰበረ ታላቅ መርከብ ተመሰላለች።
9. ገብፅ ታላቅ መንግሥት አልነበረችም።
10. እስረኤል ገብፅን ስትጸገፋት በተሰበረ ሸንቦቆ ተመሰላለች።
11. ስለ ሲሶል ማወቅ ከፈለገን ትክክለኛው ምንጭ ሕዝቅኤል 32:17-32 ነው።
12. በምዕ. 25-32 ውስጥ ሕዝቅኤል ከተነበየባቸው ሰባት መንግሥታት መካከል ባቢሎን አትገኝበትም።
13. ናቡከደነፆር በገብፅ ላይ ውድቀት እንዲያመጣ እግዚአብሔር ተጠቀመበት።
14. ትዕቢት እነስተኛ ኃጢአት ነው።

በመሴ ዘመን የነበሩትንና በሕዝቅኤል የተተነበዩትን የገብፅ ፍርዶች አወዳጽሩ። እነዚህ ፍርዶች ምን ነበሩ?

1. ዘፀ. 7:20-21 ና ሕዘ. 32:6።
2. ዘፀ. 10:21-23 ና ሕዘ. 32:7-8።

በሕዘ. 28:13 የሚገኙት የከበሩ ጽንጋዮች በዘፀ. 39:10-13 ና ረዕይ 21:14 ና 19-21 አወዳጽሩ።

1. የጽንጋዮቹ ብዛት፡-
2. የነበሩበት ስፍራ፡-

ምሳሌ 16:18 ን በማስታወሻ ጸብተረቸሁ ላይ አስፍሩት።

ትምህርት አሥረ አረት

ጌታ እግዚአብሔር የሁሉ ጌታ ነው (ምዕረፍ 25-32)

መግቢያ

ሕዝቅኤል በምዕ. 4-24 ውስጥ ኢየሩሳሌምን በኃጢአቶቿ ምክንያት እግዚአብሔር እንደሚፈርድባት ለሕዝቡ ይነገራል። የኢየሩሳሌም ውድቀት የአምላካቸው ጽኑ መታሰብ ሳይሆን የእርሱ የረሱ ፍርድ ሳይሆን የእርሱ የረሱ ፍርድ መሆኑን ሕዝቅኤል በመልዕክቶቹ ውስጥ በገሃጽ ያሳያል። እርሱ በሁሉ

ላይ ጌታ ስለነበረ የአሕዛብን መንግሥት እንኳ ፈቃዱን ለመፈጸም ይጠቀምባቸዋል። እርሱ ምንም እስረኤልን ቢመርጣትም እንኳ ፈቃዱን ካላደረገቱ አትበለፀገም፤ ስለዚህ ከእርሱ ፈቀቅ ባላቸበት ወቅት ልክ እንዳሌላው ሕዝብ ይፈረዳታል።

የኢየሩሳሌም መወረር ወረ በተሰማበት ወቅት ሕዝቅኤል የተናገረቸው ቃላት ትክክል እንደሆኑ ታይቷል፤ በዚያን ጊዜ መልዕክቱን በአካባቢው ወደ ነበሩት አህዛብ ፍርድ ለውጧል። እግዚአብሔር እስረኤልን ባስጨነቁት በአህዛብ መንግሥታት ላይ ጸገሞ እንደሚፈርድና እስረኤልን እንደገና ወደ አገሯ እንደሚመልሳት በማስመልከት ሕዝቡን ሊያበረታታ ይፈልጋል። እግዚአብሔር የእስረኤል አምላክ ብቻ አይደለም። እርሱን እንደ አምላክ ቢያውቁትም ባያውቁትም የዓለም ሁሉ ጌታ ነው። እርሱ የዳህንነት ዕቅዱን እንዳይፈጽም በምድር ላይ የሚቋቋመው ምንም ሕዝብ አይኖርም።

በምዕ. 25-32 ውስጥ ሰባት መንግሥታት ብቻ ተጠቅሰዋል፤ ነገር ግን ሰባት ፍጹምነትን ሲጠቁም እግዚአብሔር የዓለም ሕዝብ የሚፈፀሙት ዳርጊቶች በሙሉ በቁጥጥሩ ሥር ማድረጉን በገልፅ ያሳያል።

በላያቸው በሚመጣው ፍርድ አህዛብ እኔ

እግዚአብሔር እንዳሆንሁ ያውቃሉ

1. እግዚአብሔር እሞንን እንዲህ ብሎታል «እፈጃለሁ፤ እኔም እግዚአብሔር እንዳሆንኩ ታውቃለሁ» 25:7።
2. እግዚአብሔር ስለ ሞዓብ እንዲህ ብሏል «በሞዓብ ላይ ፍርድን አድርጋለሁ፤ እኔም እግዚአብሔር እንዳሆንሁ ያውቃሉ»፤ 25:11።
3. እግዚአብሔር ስለ ጾዎ እንዲህ ብሏል «በቀሌንም ያውቃሉ ይላል ጌታ እግዚአብሔር»፤ 25:14።
4. እግዚአብሔር ስለ ፍልስጥኤም እንዲህ ብሏል «በቀሌንም በላያቸው ባደረገሁ ጊዜ እኔ እግዚአብሔር እንዳሆንሁ ያውቃሉ» 25:17።
5. እግዚአብሔር ስለ ጢርስ እንዲህ ብሏል «ለአህዛብ ብዝሃነት ተሆናለቱ በሜዳ ያሉት ሲቶች ልጃቸዋ በሰይፍ ይገደዳሉ፤ እኔም እግዚአብሔር እንዳሆንኩ ያውቃሉ»፤ 26:5-6።
6. እግዚአብሔር ስለ ሲዳና እንዲህ ብሏል «ፍርድንም ባደረግሁባት ጊዜ በተቀዳሰሁባትም ጊዜ እኔ እግዚአብሔር እንዳሆንኩ ያውቃሉ» 28:22።
7. እግዚአብሔር ስለ ገብፅ እንዲህ ብሏል «በገብፅም የሚኖሩ ሁሉ ... እኔ እግዚአብሔር እንዳሆንሁ ያውቃሉ»፤ 29:6።

«አሥረኤል እኔ እግዚአብሔር እንዲሆንሁ ያውቃለ»

1. በምዕ. 4-24 ውስጥ እግዚአብሔር በመጸጋገም እስረኤላውያን ለጋጢአታቸው ቅጣት ሲሰቃዩ እርሱ እግዚአብሔር እንዲሆን እንደሚያውቁ ተናገሯል 23:49።
2. በእነርሱ ላይ የተተነበዩት ትንቢቶች ተገባረዌ ከሆኑ እርሱ እግዚአብሔር እንዲሆን እንደሚያውቁ ነገሯቸዋል፥ 24:27።
3. በምዕ. 25-32፥ እርሱ የነጻትን አህዛብ እንደሚፈርድባቸውና እርሱም ጌታ እግዚአብሔር እንዲሆን እንደሚያውቁ ለእስረኤል ነገሯል፥ 28:24።
4. እስረኤልን ከተበተኑበት አህዛብ መካከል ሲሰበሰብ እርሱ እግዚአብሔር አምላካቸው እንዲሆን እንደሚያውቁ ተናገሯል፥ 28:25-26።

እሕዛብ በእስረኤል ላይ የተቀዳጀት ጽል ከብርታታቸው የተነሣ ሳይሆን እግዚአብሔር ዓላማዎቹን ለመፈጸም ስለተጠቀመባቸው ነው። በሕዝቅኤል መጽሐፍ ውስጥ የተጠቀሱት አብዛኞቹ አህዛብ በአሁኑ ጊዜ የሉም፥ የእግዚአብሔር ምርጥ ሕዝብ ግን አለ። ተበትነው ነበር፥ ጸገም ብዙ መከራ ጸርሶባቸዋል፥ ነገር ግን በእግዚአብሔር ዕቅድ መሰረት አህዛብ ክርስቶስን ከተቀበሉ በኋላ ለእነርሱ የተወሰነው ጊዜ ሲጸርስ አይሁዶች ወጸ እርሱ ይመለሳሉ፥ ሮሜ 11።

ጋጢአተኛ በጸጽቀ ላይ ጽል የሚገናጸፈው ለአጭር ጊዜ ብቻ ነው። ለጥቂት ጊዜ ቢሳካላቸውና የእግዚአብሔርንም ሕዝብ ቢጸበጩንቁም እንኳ በመጨረሻ የእግዚአብሔርን ጸጽቀ የተቀበሉት ከእርሱ ጋር ለዘላለም ሲኖሩ እነርሱ በዘላለማዊ ፍርድ ይሰቃያሉ፥ ዮሐ. 3:36። ተስፋ በምንቅርጥበት ጊዜ እግዚአብሔር የህዝቦች አምላክ ብቻ ሳይሆን የእያንዳንዱም ገለሰብ አምላክ እንዲሆን አንወቅ።

ሰዎች ረሳቸውን በትዕቢት ከፍ ከፍ ቢጸጸርጉም እንኳ እግዚአብሔር በሁሉ ላይ ጌታ ስለሆነ እርሱ ያዋርዳቸዋል። ትዕቢት የጋጢአት መሰረት ነው፥ ምክንያቱም ትዕቢት ረሰን ከፍ ከፍ ያጸርጋል፥ ጸገምም ለእግዚአብሔር የሚገባውን ስፍራ ይነጥቃል።

1. የጢሮስ ንጉሥ እንዲህ አለ «እኔ አምላክ ነኝ በእግዚአብሔር ወንበር በባሕር መካከል ተቀምጫለሁ»፥ 28:2። እግዚአብሔር ጸገም "እንተ ሰው ነህ እንጂ አምላክ አይደለህም" አለው። ሕዝቅኤል ለጢሮስ ንጉሥ ያጸረገውን ለቅሶ ያቀረበው ሰይጣንን ሊያመልከት በሚችሉ ቃላት ተጠቅሞ ነው፥ 28:12-17። ኢሳይያስ ለባቢሎን ንጉሥ ያጸረገው ለቅሶ ከዚህ ጋር ብዙ ተመሳሳይ ሃሳቦች አሉት፥ ኢሳ. 14:12-15። እነርሱ በቁንጅናቸውና በጥበባቸው ይመኩና እንደ እግዚአብሔር እንዲከበሩ

ይፈልጋሉ። ስለዚህ እርሱ ብቻውን ኃያል እምነት የሆነው እግዚአብሔር ያዋርዳቸዋል። ሐዘ.23:17፤ ኢሳ.14:15፤ ሉቃስ10:18 ና 1ጢዋ. 3:6። የተዐቢተኛ ሰው ውድቀት እነርሱ የሚከተሉት የተዐቢተኛው የሰይጣን ታላቅ አወዳዳቂ ምሳሌ ነው።

2. በተጨማሪም የጢሮስ ንጉሥ አዳም በኤደን ገነት ከነበረበት ሁኔታ ጋር ተወዳድሯል። 28:12-15። አዳም ጸገም ሥልጣንና ጥበብ ተሰጥቶት ከእግዚአብሔር ጋር ተመላልሷል። አዳምና ሂዋን የሚያስፈልጉአቸው ነገሮች የተሟሉላቸው ቢሆንም እንኳ እንደ እግዚአብሔር መሆን ስለፈለጉ የተከለከለውን ናሬ በሉ። ዘፍ.3:5። አዳምና የጢሮስ ንጉስ ሁለቱም በጣም ቆንጆ የሆኑ አገሮች ተሰጥተዋቸው ነበር። ትዕቢታቸው ግን ሞትና ውድቀት አስከትለዋቸው። እግዚአብሔር «እሳትን ከውስጥህ እውጥቻለሁ፤ እርሷም በልታሃለች፤ በሚያየህም ሁሉ ፈት በምጽር ላይ እመጽ እጽርኒሃለሁ» ብሏል። 28:18። የፍርዳቸው መንስኤ ትዕቢታቸውና በውስጣቸው የነበረው ኃጢአት ነው።

3. የገብፅ ንጉሥ ራሱን እባይን የፈጠረ እምነት ብሎ ሰይሟል። 29:3። በውበቱ ይመካ ነበር። ጸገምም እግዚአብሔር እንደበጀው በመዘንጋት እርሱ ከሁሉ እንደሚበልጥ ያስብ ነበር። ስለዚህ ይህ ነገር ወደ ውድቀት አድርሶታል። 31:8-10።

4. የመጨረሻው ፍፃሜ የሚሆነው በኃያሉ እግዚአብሔር ላይ የከፋትን ቃል በሚናገረውና ራሱን እምነት አድርጎ በሚያውጀው በክርስቶስ ተቃዋሚ ነው። ዳን.7:25፤ ተሰ. 2:4 ና ረዕይ 13:6።

5. ብቸኛና ወደር የሌለው እምነት እግዚአብሔር ስለሆነ ማንም ሰው ራሱን በትዕቢት ከፍ ከፍ ቢያደርግ እርሱ ያዋርዳል። ያዕ.4:6፤ 1ጴጥ.5:5። ሰዎች በትዕቢት ተነፍተው የጽፍረት ቃል ሊናገሩ ይቸላሉ፤ ነገር ግን ውድቀታቸው እንደጌታቸው እንደ ሰይጣን ዓይነት ይሆናል። ረዕይ 20:10።

የትምህርት አሥረ አረት ጥያቄዎች

1. ሀ/ እግዚአብሔር በአዋን ሰዎች ላይ ለምን ፈረደባቸው? 25:3-6
ለ/ በኤደምያስስ? 25:12
ሐ/ በፍልስጥኢማውያንስ? 25:15
2. ሀ/ የእነርሱን ፍርድ ስናስብ ስለእግዚአብሔር ባህርያት የምንማረው ሁለት ነገር ምንድነው?
ለ/ ለዛሬ ምን ተስፋ ይሰጠናል?
3. ሀ/ እግዚአብሔር በጢሮስ ላይ ምን ፍርድ ያመጣበታል? 26:4-13

- ለ/ እግዚአብሔር ይህን ናርድ የሚፈፀመው በማን ተጠቅሞ ነው?
4. ሀ/ በመጨረሻ ጢሮስ ምን ይሆናል? 26:14:: 21
- ለ/ እግዚአብሔር እንደተነበየ የጢሮስ እንዳዚህ መሆኑ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ምን ያሳየናል?
5. ሀ/ በሐዘ. ም. 27:4-11 ጢሮስ እንደ ምን ተመስለች?
- ለ/ ሐዘ 27:12-25 ስለምን ይገልጻል?
- ሐ/ ሐዘ 27:26-36 ስለምን ይገልጻል?
6. ሀ/ የጢሮስ ገዢ ስለረሱ ያሰባቸውንና እግዚአብሔር ያሰበውን አወዳድር 28:1-3
- ለ/ እግዚአብሔር በጢሮስ ላይ ለምን ይፈርዳል? እንዲሁም ዳን 4:29-32 እግዚአብሔር ናቡከደነፆርን ያዋረደው ለምን ነበር?
7. ሀ/ ሐዘ.28:12-17 ስለ ጢሮስ ንጉስ የተናገረውንና ኢሳ.14:12-15 ስለ ባቢሎን ንጉስ የተናገረውን አወዳድር በምሳሌ ስለ ማን የሚናገሩ ይመስላሉ?
- ለ/ $2 \div 3 \div 4 \div 8 \div 9$ ስለ ማን ይናገራል?
8. ሀ/ በሐዘ 29:3 እግዚአብሔር ገብፁን በምን ያስመስላታል?
- ለ/ ገብፁ ላይ እግዚአብሔር በምን ሁለት ምክንያት ይፈርድባታል?
- ሐዘ.29:9÷16
- ሐ/ በሐዘ.31:3 እግዚአብሔር ረርዖንና ሕዝቡን በምን ያስመስለዋል?
9. ሐዘ.25-32 እግዚአብሔር ዓለምን ሁሉ የሚገዛ አምላክ መሆኑን እንዴት ይገልጻል?
10. ከሐዘ.25-32 ለሕይወትህ ምን ተማረለህ?

ተምህርት አስረ አምስት

የአስረኢል ወደ አገሪ መመለስ (ምዕረፍ 33-36)

መገቢያ

በመጀመሪያዎቹ አፈት ምዕረፎች ውስጥ ኢየሩሳሌም ባለፉት ዘመናት ስላዳረገቻቸውና በአሁኑም ዘመን ስለምታደርጋቸው ነገሮች ሕዝቅኤል በእርሷ ላይ ናርድን ያውጃል። የነዚህ ምዕረፎች ማስጠንቀቂያ ፍፃሜ የሚያገኘው ከኢየሩሳሌም መወረር በፊት ነው። በወረረው ወቅት ከባቢሎን ስለመመለሳቸው ለመናገር የሚያስችል መጽረክ እንዲሆንለት በማሰብ ነቢዩ ሕዝቅኤል በይሁዳ አካባቢ በሚገኙት መንገዶች ላይ ትንቢት ተንብየዋል። ወረረው በቃና ኢየሩሳሌም ከወደቀች በኋላ ከምዕ. 33 ጀምሮ ሃሳቡ ጠቅላላ የሚያተኩረው እሥረኢል ወደፊት ምን እንደምትሆን በመጠቀም ላይ ነው።

(33:1-20)

1. ለዚህ የወደፊት አዲስ የተስፋ መልዕክት ዘገኛት እግዚአብሔር ሐዘቅኤልን በጠባቂነቱ ስለነበረበት ሐላፊነትና ሐዘቡም ያለባቸውን የጠባቂውን ማስጠንቀቂያና እንዲሁም ጽርጊቱን የማደመጥ ሃላፊነት ያሳስበዋል። ለዘበኛ ስረ ስለሚመጣው አደጋ ህዝቡን ማስጠንቀቂያ እንዲሆነ ሁሉ እንዲሁም ነቢዩ ሐዘቅኤልም ሐዘቡን ስለ እግዚአብሔር ፍርድ ለማስጠንቀቂያ ጠባቂያቸው ነበር። 33:1-9። ይህ ሐዘቅኤል በምዕ. 16-21 ውስጥ ከተናገረው ጋር ተመሳሳይ ነው አሁን ገን መልዕክቱ በተጨማሪ ብዙ ገልፅ የሆኑ የተስፋ ቃላት ይጨምራል።

2. እግዚአብሔር በተጨማሪ ሐዘቡ መልዕክቱን የማድመጥና የመታዘዝ ኃላፊነት እንዳለበት እንደገና ይናገራል። አሁን ሐዘቡ ስለ ኃጢአታቸው በይበልጥ የተረዱና እንዲት በሕይወት መኖር እንደሚችሉ የሚጠይቁ ይመስላል። 33:10። እግዚአብሔር ወዲያው የእነርሱን ሞት የማይፈልግ መሆኑን ያረጋግጥላቸዋል። ነገር ገን ከክፋት መንገዶቻቸው ቢመለሱ በሕይወት እንደሚኖሩ ይነገረቸዋል። 33:11። የተደጋገሙት ማስጠንቀቂያዎች ምክንያት እግዚአብሔር በፍቅሩና በምሕረቱ እያንዳንዱ ሰው ከፍርድ እንዲያመልጥ። ስለ ኃጢአቱ እንዲያውቅና እንዲመለስ ስለሚፈልግ ነው። እያንዳንዱ ሰው በእግዚአብሔር ቃል መሠረት እንዲመላለስ ኃላፊነት አለበት። በርሱ ጽድቅ መታመን። በቀድሞ ኃጢአቶቹ ምክንያት ተስፋ መቁረጥና እግዚአብሔር ተሳስቷል ብሎ በእርሱ ላይ ነስ ማቅረብ የለበትም። 33:12-30። ሐዘቡ የኢየሩሳሌምን ውድቀት በቅርቡ ስለሚሰሙ ሐዘቅኤል የሚነገረቸው የወደፊቱን ተስፋ የያዘው መልዕክት በጣም አስፈላጊያቸው ነው። በምዕ. 18 የሚገኘው ትምህርት ለዚህ ትምህርት እንደ መግቢያ እንዲያገለግል ተደግሟል።

የኢየሩሳሌም ውድቀት (33:21-33)

1. ሐዘቅኤል ለ3 ዓመታት ያህል የኢየሩሳሌምን ውድቀት ሲተነብዩ ቆይቶ በ586 ዓክልበ የውድቀቷ ወሬ ተሰማ። 33:21። ሐዘቅኤል የኢየሩሳሌምን ውድቀት የተረዳው ከይሁዳ የመጣውን ወሬ ሳይሰማ ከእንደ ቀን በፊት ነው። ከዚህ በፊት በአጭሩ የተጠቀሰውን የመመለስ መልዕክት በገልፅ እንዲያስተላልፍ እግዚአብሔር አፋን ከፈተለት 11:16-21። 16:20 ና 33:22።

2. ስለወደፊቱ የመመለስ መልዕክቱን ማስተላለፍ ከመጀመሩ በፊት እስከዚያ ጊዜ ጽረስ በምርኮ ስላልተወሰዱት ሰዎች ይናገራል። 33:23-33።

እስከዚህ ጊዜ ጽረስ በይሁዳ ይኖሩ የነበሩት ሰዎች ረሳቸውን የአብርሃም ቃል ኪዳኖች ተከክለኛ ወረቾች እንዲሆኑ አጽርገው ገምተዋል፡ 33:23-24። ሐዘቅኤል በከተማይቱ ላይ ፍርጽ እንዲመጣ ያደረጉትን ተመሳሳይ ኃጢአቶች ማድረጋቸውን ስላላቋረጡ እነርሱ ወረሽ ሊሆኑ እንደማይችሉ ይነገረቸዋል፡ 33:25-26። በእርሱም ላይ ፍርጽ ይደርሳል፡ 33:27-29።

3. ከዚያም ሐዘቅኤል ከእርሱ ጋር በምርኮ የነበሩት እይሁዶችን ይናገራል። እሁን ብዙዎቻቸው እርሱን ለማጽመጥ ይመጡ ነበር፡ ነገር ግን ምንም ቃሎቻቸው የሚያምሩ ቢሆኑም እንኳ ልባቸው ጥቅምን በማግኘት ሀሳብ የተሞላ ነበር። እርሱ የተናገረቸውን የመመለስ ትንቢቶች እውነተኛ መሆናቸው ሲረጋገጥ እርሱ በእርግጥ ነቢይ እንዳነበር ይነገራል፡ 33:33።

እረኛና በገ (ምዕረፍ 34)

1. በብሉይ ኪዳን ዘመናት የእይሁዶች ንጉሥ እንደ እረኛ፡ መሬና የሐዘቡ ተንከባካቢ ተጽርጎ ይታሰብ ነበር። ሐዘቅኤል በመምጣት ላይ ስለነበረው ስለ ጻድቁ ንጉሥና እረኛ ለእነርሱ ከመንገሩ በፊት ስለ ቀደመት ነገሥታት ውጽቀቶች ይነገረቸዋል። በገቹ የእንዚአብሔር መሆናቸውንና እረኞቻቸው የእነርሱ የበላይ እንዲሆኑ የተደረገው፤ እንክብካቤ እንዲያደርጉላቸው መሆኑን በመገንዘብ ፈንታ ለገል ጥቅማቸው ሐዘቡን በዘበዙ፡ 34:6ና 8። ለዳካማው እልተጠነቀቁም፡ መንጋውንም በአንድነትና በጥንቃቄ በመጠበቅ ፈንታ እንዲበታተኑና በጠላት ሐዘቦች እንዲዋጡ አደረጉቸው፡ 33:3-6። ስለዚህ እንዚአብሔር እረኞችን ይቀጣቸዋል፡ የተበታተኑትን ምርኮኞች ይሰበሰባል፡ እንዲሁም እንደ መልካም እረኛ ራሱ ጥበቃ ሊያደርግላቸው ወደ ሚቻልበት ሥፍራ ወደ አገራቸው ይመልሳቸዋል፡ 33:10-16። ዛሬ የሀገር መሬዎችና የቤተክርስቲያን እረኞች እንዚአብሔር የከሰሳቸውን እረኞች እንዲት ሊመሳሰሉ እንደሚችሉ ተወያዩበት።

2. እረኞችን ከገሣፀ በኋላ ሐዘቅኤል በመንጋው መጥሮ አባላት ላይ ፍርጽ እንዲያውጅ እንዚአብሔር ይነገረዋል፡ 34:17-22። እነርሱ የምጽፊቱ መልካም ነገሮች ከሌሎች ጋር ሳይካፈሉ ለረሳቸው በስጉብገብነት የሚወስዱትን ኃይለኛ እይሁዶችን ይወክላሉ። እንዚአብሔር እንዳልቡ የሆነላት ጽል አጽረገው ዳዊትን የሚመስል እረኛ በእነርሱ ላይ እንደሚሾም ቃል ኪዳን ገብቷል፡ 33:23-24። እረኛ እንዳለላቸው በገቹ ተበታተነው የነበሩት እስረኢላውያን ተሰብስበው ወደ አገራቸው መመለሳቸው የዚህ ትንቢት ፍፃሜ የመጀመሪያ ነው። የመጨረሻው ፍፃሜ በምጽር ላይ የሚነገሰውና እንዚአብሔር ከሰዎች ጋር የሚያደርገውን አደስ የሰላም ቃል ኪዳን የሚያመጣው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፡ 34:23-31።

ትንቢቱ የተነገረው የኢደም ኮረብታማ አካባቢ በሆነው በሴይር ተረረ ላይ ነው። በምዕ. 25 ውስጥ ሕዝቅኤል በኢደም ላይ ተንብዮአል። ነገር ግን አሁን እዚህ ክፍል ውስጥ ምናልባት ልክ ኢየሩሳሌም ልትወድቅ አካባቢ ኢደም ስለተቃወመች በተለየ አካሄድ እንደገና ይጠቅሳታል። አብዱ 9 10-15። እግዚአብሔር ሕዝቡ ያለ ስጋት እንዲኖሩ አውረዎቹን ከእነርሱ እንዲያስወግድላቸው ቃል ኪዳን ገብቶላቸዋል። ኢደም ምናልባት እንደ አውረ ተመስላ ይሆናል። 34:25። ሕዝቅኤል በኢደም ላይ ስለሚደርሰው ፍርድ ሶስት ምክንያቶች ያቀርባል።

1. የደዕቆብ ወንድም የኢሳው የልጅ ልጆች ኢደማውያን ሁል ጊዜ ከእስረኤል ጋር ጠላት ሲሆኑ በመጨረሻ ጭንቀቷም ጊዜ ጦርነት ከፍተውባት ነበር። 35:5።

2. እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሰጠው መሆኑን ቢያውቁም እንኳ የእስረኤልን ምድርና ይሁዳን እናገኛለን ብለው ጠብቀው ነበር። 35:10።

3. ኢደማውያን እስረኤልን የሰደቡ ሲሆን በእግዚአብሔርም ላይ ታብዋል። 35:12-13። እግዚአብሔር አገራቸውን ባዶ በማድረግ ይረርዳቸዋል። 35:3 ና 15። ልክ ኢሳው በጦርነትን እንደናቀና የሥጋውን ፍላጎት ለማርካት ለደዕቆብ እንደሸጠለት ሁሉ ኢደማውያን የእግዚአብሔርን ፀጋ የሚንቀና ወደ ስጋዊ ጥቅም የሚመለሱ ሰዎች ምሳሌ ናቸው። 1ዮሐ.2: 15-17። በአሁኑ ዘመን የእግዚአብሔርን የዘላለም ሕይወት ስጦታ የሚቃወሙ፣ በረሃቸው ሥረና ስርዓቶች የሚታሙ ብቻ ሳይሆን በእርሱ የሚያምኑትን ደግሞ የሚያሳድዱ ብዙ ሰዎች አሉ።

የእሥረኤል ወደ አገራቸው መመለስና ማቆጣቆጥ (ምዕረፍ 36)

1. በእስረኤል ላይ ስላደረጉት ኃጢአታቸው የእስረኤል ጠላቶች የጥፋታቸውን ውጤት ይሸከማሉ። 36:1-7። እነርሱ ከእስረኤል ላይ ሊነጥቁ የሞከሩት አገራቸውን ብቻ አይደለም። ነገር ግን ምድሪቱን ለህዝቡ በሰጠው በጊታ እግዚአብሔር ላይ ያምፁ ነበር። 36:2፤ ና 5። የእሥረኤል ጠላቶች ማላገጫ አጽርገዋታል። ሆኖም አሁን ይህ ነገር በእነርሱ ላይ ተመልሶ ይደርስባቸዋል። 36:2፤ 6። 7።

2. እግዚአብሔር የእስረኤልን ተረርቶ ፍሬ በማፍረት፣ በምርኮኞች መመለስና በብልፅገና ይባርካል። 36:8-15።

3. እግዚአብሔር እስረኤላውያንን የቀጣቸውና ወጸ ምርኮ የወሰዳቸው በጋጢአታቸው ምክንያት እንዳነበር ያሳስባቸዋል፥ 36:16-21። ከዚህም የተነሳ እግዚአብሔር ሕዝቡን ሊጠብቃቸው እልቻለም ብለው እሕዛብ ስሙን አጥፍተው ነበር። አሁን ወጸ እገረቸው የሚመልሳቸው ስለ እነርሱ ሳይሆን ስለ ቅዱስ ስሙ ሲል ነበር፥ 36:21።

4. እግዚአብሔር ምን እንደሚያደርገና ለምን እንደሚያደርገው ይናገራል፥ 36:22-32። እግዚአብሔር ራሱን በእይታቸው ውስጥ ቅዱስ አድርጎ በሚያቀርብበት ወቅት የሰሙን ቅዱሳንት ለእሕዛብ ያሳያል። አህዛብ እርሱ የዓለም ሁሉ አምላክ እንደሆነ እንዲገነዘቡ ስሙ ታላቅ እንደሆነና ይህንን ነገር ለማድረግ እይታቸውን መገልገያ አድርጎ ሊጠቀምባቸው ይፈልጋል፥ 36:22-23። ከአህዛብ መካከል ሰብስቦ ወጸ እገረቸው ይመልሳቸዋል፥ አዲስ ልብ ይሰጣቸዋል፥ እንዲሁም ምድሪቱን የበለፀገች ያደርጋታል፥ 36:25-32። በመጀመሪያ መንገዳቸውን ያቋቁማሉ፥ ይህ የተፈፀመ ሲሆን ክርስቶስ ሲመጣ መንፈሳዊ ተሃድሶ ይሆናል።

የትምህርት አስረ አምስት ጥያቄዎች

1. ሀ/ ከወረረው በፊት የሕዝቅኤል መልዕክቶች አቢይ ትምህርት ምን ነበር? ምዕ. 4-24።
ለ/ በወረረው ወቅት የሕዝቅኤል አቢይ ትምህርት ምን ነበር? ምዕ. 25-32።
ሐ/ ወረረው በኢየሩሳሌም መደምሰስ ነበቃ በኋላ የሕዝቅኤል አቢይ ትምህርት ምን ነበር? ምዕ. 33-48።
2. ሕዝቅኤል 33:11ን በማስታወሻ ጸብተረቸሁ ላይ አስፍረቸሁ በቃላቸሁ አጥኑት።
3. ኢየሩሳሌም የወደቀቸው በየትኛው ዘመን ነው?
4. የእስረኤል የቀድሞ መሪዎች ምን ይመስሉ ነበር? ስለ እነርሱ 3 ነገሮች ዘርዝሩ። 34:2-6።
5. እግዚአብሔር ወደፊት ለሕዝቡ ለማድረግ ቃል የገባቸውን ሦስት ነገሮች ጥቀስ፥ 34:11-16።
6. ሀ/ እረኛቸው የሚሆነው ማን ነው? 34:23-24።
ለ/ ይህ ነገር የሚያመለክተው ማንን ነው? ዮሐ. 10:11፥
1ጴጥ. 5:4።
7. የሴይር ተረረ ተብሎ የተጠረው የትኛው አገር ነው?
8. እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ንፁህ ውሃ ለመርጨት ቃል ገብቷል፥ 36:25። እኛ ከጋጢአታችን የነፃነው እንዴት ነው? 1 ዮሐ. 1:7።
9. በሚከተሉት ነገሮች መካከል ምን ዓይነት መመሳሰል አለ?
ሀ/ በሕዝ. 36:26 ና በ2 ቆሮ. 5:17።
ለ/ በሕዝ. 36:27 ና በገላ. 5:16።

10. ለውይይት፡-

ሀ/ በሐዘቅኤል ዘመን የነበሩት ሰዎች እንዳደረጉት እኛም ዛሬ የእግዚአብሔር ቃል የሚያበስሩትን ሰዎች እውጋግሰን ለጊዜ ማሳለፊያ ያህል ብቻ የተናገሩትን ቃል በማጽመጥ ተገባረዊ ሳናደርገው ልንቀር እንችላለን? 33:30-32። ይህ ለኛ ምን ዓይነት ማስጠንቀቂያ ነው?

ለ/ በአሁኑ ዘመን ዓለምን ለመምሰል ስትረተኑ ወይም በእካባቢያቸው ያሉትን ገሬቶችና ሰዶቶች ስትመለከቱ ከሐዘቅኤል ምን ዓይነት ትምህርቶችን ትቀስማላቸው?

ትምህርት እስረ ስድስት

ወንጌል በተንቢተ ሐዘቅኤል ውስጥ (ምዕረፍ 33-37)

መግቢያ

ሐዘቅኤል እሥረኤል በመንገዳቸው ደረጃ ወደ እገሯ እንደምትመለስ የሚናገር ቢሆንም እንኳ ከአዲስ ኪዳን መገለጥ አኳያ ሲተረጎም የእግዚአብሔርን ገለሰቦች የማዳኛ መንገድ መሆኑን ደግሞ ልንመለከት እንችላለን።

ሀ/ እግዚአብሔር አይሁዶችን የመረጣቸው ሲሆን እስረኤል በአይሁዶች መካከል እንድታከብረውም አቀደለ። እነርሱ ህዝቡ ሲሆኑ እርሱም አምላካቸው ነበር፥ 34:30-31። ለአሐዛብ ምስክር እንድትሆን በመካከላቸው መሠረታት፥ 5:5። ተዕዛዞችን ሰጣት፥ ፈቃዱንም በብዙ መንገድ ገለጸላት፥ ነገር ግን በሐገጋቱ ላይ አመፀቱ፥ ደግሞም ምንም ብዙ ተአምራት ቢያደርግላትም እንኳ ከእርሱ ወደ ሌላ ጣዖታት ዞረች፥ 5:6-7 በመደጋገም ስለ ኃጢአት ተናገሮ ነበር፥ 33:25-26 ና 36:16-18። የተንቢተ ሐዘቅኤል የመጀመሪያ ክፍል በይበልጥ የመዘገበው ስለ እስረኤል ሐዘብ ኃጢአት ነው።

እግዚአብሔር እኛ የእርሱ ሐዘብ እንድንሆንና የልጁን መልክ ለመምሰል እንድንለወጥ አቀደለ፥ ሮሜ 8:29። እኛ ሁላችን በዚህ ረገታ ኃጢአት እደረገን፥ ግን በ1፻ዮ.1:7-9 የሚገኘው ተስፋ ስላለን ከኃጢአታችን ነፃነትን ከርሱ ጋር በሰላም መኖር እንችላለን።

ለ/ ሐዘቡ ሐዘቅኤልን ባያምኑትም እግዚአብሔር ሐዘቅኤልን ሐዘቡን በኃጢአታቸው ምክንያት የሚመጣባቸውን ውጤት የሚያስጠነቅቅ ጠባቂ እንዲሆን አድርጎታል፥ ሐዘቅኤል ምዕረፍ 33። ምንም እንኳ እግዚአብሔር

እሥረኤልን በኃጢአት ምክንያት ሊደመስሳት እንዳነበር ጸገሞ ጸጋገሞ ነገሯቸዋል። 33:27-29። ይህ ለሕዝቡ በአጠቃላይ ብቻ ሳይሆን ለእያንዳንዱ ገለሰብም ጭምር የሕዝቅኤል መልዕክት ሸክም ነበር። 18:4።

በመሰረቱ ሕዝቅኤል ስለ ሥጋዊ ሞት የሚናገር ቢሆንም እንኳ እኛ ተምህርቱን በመንፈሳዊ መንገድ ልንጠቀምበት እንችላለን። የኃጢአት ዋጋ ሞት ነው። ይህ ሞት ለዘላለም ከእግዚአብሔር መለየት ነው እንጂ ሥጋዊ ሞት ብቻ አይደለም። ሮሜ 6:23። እግዚአብሔር ቃሉን ሰጥቶናል። ሕዝቅኤልን እንዳላከ ሁሉ ዛሬም ይህንን የሚያበሰሩ ሰዎችን እየላከ ነው።

ሐ/ አይሁዶች የአብርሃም ዘር ስለሆኑ ምጽሪቱን እንደሚወርሱ ተማምነዋል። 33:24። እግዚአብሔር ያ በቂ እንዳልነበረ ነገሯቸዋል። የሚኖሩት በኃጢአት እስከሆነ ጽረስ ምጽሪቱን ሊያገኙ አይችሉም። 33:25-26። ሌሎች ጠላቶች በተነሱባቸው ጊዜ በእግዚአብሔር በመተማመንና ለእርሱ በመታዘዝ ፈንታ በሰይፋቸው ታምነው ገብፀን ወደ መሳሰሉት እንግዳ አሕዛብ ፈታቸውን መልሰዋል። ወደ አሕዛብ የተመለሱት እንዲረዷቸው ብቻ አልነበረም። ነገር ግን ጣዖቶቻቸውንም ለማምለክም ጭምር ነበር። ሕዝቅኤል እነዚህ ነገሮች ማናቸውም ሊረዷቸው እንደማይችሉ ያሳስባቸዋል። ረሳቸውን ለማዳን የሚያደርጓቸው የግል ጥረቶቻቸው ከንቱ ይሆናሉ። በእነርሱ ላይ ኖሮድ የሚያመጣቸውም ሆነ የሚያድናቸው እርሱ ነው። እግዚአብሔር ለሕዝቡ እርዳታ ለማድረግ የሚመጣውና እንዳገና ወደ አገራቸውም የሚመልሳቸው ስለ እነርሱ ሳይሆን ስለ ቅዱስ ስሙ ሲል እንዳሆነ ይናገራል። ይህም ለእነርሱ የሚገባቸው ሳይሆን በአሕዛብ መካከል ስሙ ከኖ ከኖ እንዲል እንዳሆነ ገልፅ አድርጎታል። 36:22-23። ዛሬ ብዙ ሰዎች ወላጆቻቸው ክርስቲያኖች ስለሆኑ እነርሱም ጸገሞ ክርስቲያኖች እንዳሆኑ ወይም በስርዓቶቻችን በመልካም ስሪዎቻችን ሃይማኖታዊ የሆኑ በዓላትን በማክበር ወይም በሌላ ዓይነት አምልኮዎች ይታመናሉ። ከእነዚህ ነገሮች መካከል ማናቸውም ሊያድናቸው አይችሉም። ጸሀንነታችን የግል ጥረት ሳይሆን በአጠቃላይ በፀጋ ነው። ኤፌ. 2:8-9።

መ/ እግዚአብሔር ሕዝቡን ከኃጢአታቸው ወደአቸዋል። ጸገሞም ንሰሐ እንዲገቡ ጠርቷቸዋል፤ 33:11። እግዚአብሔር አረኛቸው እሆናለሁ። መንጋዬን እሰበስባለሁ። እመገባቸዋለሁ። እንከባከባቸዋለሁ። አጠብቃቸዋለሁ። የተሰበረውን እጠገናለሁ። የዳክመውን አበረታታለሁ ብሏል። 34:11-16። አገልጋዩን ዳዊትን በእነርሱ ላይ ልዑል እንዲሆን ይሾመዋል። 34:23-24።

እኛ ኃጢአተኞች ሳለን እግዚአብሔር ወደናል። ልጁንም በእኛ ፈንታ እንዲሞት ልኮታል። ዮሐ. 3:16 ና ሮሜ 5:8። እግዚአብሔር አረኛና ልዑል እልካለሁ ብሎ ለሕዝቅኤል የገባለትን ቃል ኪዳን ሕይወቱን ስለ በገቶ አሳልፎ በሰጠው በመልካሙ አረኛ በኢየሱስ ክርስቶስ ፈፀሟል። ዮሐ. 10:11። ለዘላለም የሚነገሰው ንጉሥ እርሱ ነው። እኛም ጸገሞ ንሰሐ

እንደገና ወደ እግዚአብሔር እንድንመለስ ተጠርተናል።

ሠ/ እግዚአብሔር በአይሁዶች ላይ ንፁህ ውሃ ረጭቶ ከጋጢአታቸው ሁሉ ለማንፃት ቃል ኪዳን ገብቷል። 36:25። ይህ በሌዋውያን ሕግ ውስጥ ሥርዓታዊ የሆነ ርኩሶትን ለማስወገድ የሚያገለግል የማንፃት ሥርዓት ምሳሌ ነው። ዘፀ.30:17-21 ና ዘኁ.19:19።

ከጋጢአት ሁሉ የሚያነሳው የኢየሱስ ጾም እንደሆነ ከአዲስ ኪዳን እንረዳለን። 1ዮሐ.1:7። ክርስቶስ ጋጢአታችንን ተሸክሞ በመስቀል ላይ ሲሞት የጋጢአታችንን ቅጣት ጾግሞ ስለተሸከመ በእርሱ እማካይነት ብቻ ይኖናል። የሐዋ.4:12። 1ዴጥ.2:24።

ረ/ አይሁዶች የእግዚአብሔርን ተዕዛዝ መጠበቅ ስላልቻሉ ከእነርሱ ጋር አዲስ ቃል ኪዳን እንደሚመሰረት እግዚአብሔር ተናገረል። 34:25። ኤርምያስ ጾግሞ ስለዚህ አዲስ ቃል ኪዳን ይናገረል። ኢር. 31:31-33። እግዚአብሔር አመፀኛ፤ የማይታዘዝና ተዕቢተኛውን የጽንጋይ ልብ እንደሚያስወጣና በዚያ ረንታ የሥጋ ልብን፤ መንፈስን ወይም እርሱን የመክተል ፍላጎቱን እንደሚሰጥ ተናገረል። 36:26። በተጨማሪ መንፈሱን በእነርሱ ውስጥ ለማኖርና ተዕዛዞቹንና ሕጎቹን እንዲከተሉ የሚያስችላቸው መሆኑን ቃል ኪዳን ገብቷል። 36:27።

እግዚአብሔር በሌሊት ሕገ ቃል ኪዳን ረንታ አዲስ የፀጋ ቃል ኪዳን ከእኛ ጋር መሥርቷል። በእርግጥ ተፈጥሮአቸን እግዚአብሔርን ልንታዘዝ እንችልም። ነገር ግን ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን እንጾ አዳኛችን ስንቀበል እንደገና ከእግዚአብሔር ቤተሰብ ተወልደናል። ስለዚህ አዲስ ተፈጥሮ እገኛተናል። የሐ. 1:12 ና 2ቆሮ. 5:17።

እርሱን መክተል የሚፈልገው እዕምሮ ከማግኘት ጋር በተጨማሪ ጌታን እንድንወድና እንድንታዘዝ የሚያስችለንና ከጋጢአት ምኞት ነፃ የሚያወጣንን መንፈስ ቅዱስን በእኛ ውስጥ እንዲኖር እንቀበላለን። ሮሜ 8:2 ና 9፤ ገላ.5:16።

ሰ/ እግዚአብሔር ረሱን በሕዝቡ ውስጥ ቅዱስ እጽርጎ ሲያሳይ እሕዛብ እርሱ አምልክ እንደሆነ ያውቃል። 36:23። እግዚአብሔር ቢቀጣቸውም አሁን ቃሉን ለመፈፀም እንደሚሰጣቸው ይገነዘባሉ። 36:33-38። ሕዝቡ ብዙ ቁሳዊ በረከቶችን ይቀበላሉ። እገረቸው እንደገና ተለመደምና እንጾ ኢዳን ገነት ትሆናለች።

እግዚአብሔር ረሱን በእኛ ውስጥ ቅዱስ እጽርጎ ሲያሳይ ሌሎች ሰዎች ጾግሞ እርሱን ወደ ማወቅና ማመስገን ይመጣሉ። በብዙ መንፈሳዊ በረከቶች ይባርከናል። ኤፌ.1:3። ለሕዝቀኤልና ለኛ እነዚህ ቃል ኪዳኖች

ሁሉ የመጨረሻ ፍፃሜ የሚያገኙት እግዚአብሔር ሁሉን ነገር አዲስ በሚያደርግባቸው በመጨረሻዎቹ ዘመናት ነው። እስከዚያ ድረስ ብዙ ሰዎች እርሱን ወደ ማወቅ እንዲመጡ በምድር ላይ የእግዚአብሔር ሠረተኞችና ምስክሮች እንድንሆን ተመድበናል። ሐዘ. 33:7፤ ዮሐዋ. 1:8 ና 2 ጢሞ 4:2።

የደረቁ አጥንቶች ሸለቆ (ምዕረፍ 37)

ይህም ምሳሌ ቀዳም ብሎ ከተሰጠው ጋር ተመሳሳይ ሲሆን በመጀመሪያ ሥጋዊ ቀጥሎ መንፈሳዊ ተሃድሶ ያብረረል። የእግዚአብሔር ሐዘብ፤ የካህናት ተወላጅና ቅዱስ ለመሆን እሥረኢላዊ ሆኖ መወለድ ብቻ በቂ አለመሆኑን የአብርሃም ቤተሰብ ታሪክ ያሳያል። ሮሜ 9:6። ሁለቱም ከእንድ አባት ቢወለዱም ብኩርናውን የወረሱት የደስቃ ልጆች እንጂ የሥጋ ልጅ የሆነው የእስማኤል ልጆች እንዳልሆኑ ታውቋል። ሮሜ 9:7። ጸሀንነት የእግዚአብሔር የፀጋ ስጦታ እንጂ የሰው ጥረት ውጤት ወይም ሰው ለሠረው ሥረ የሚሰጥ ነገር አይደለም። ኤረ. 2:8-9። የሚመጣው ለውጥ የእግዚአብሔር የፀጋ ስጦታ እንጂ የእስረኤል የሥረ ውጤት ሽልማት አለመሆኑን ለማሳየት እግዚአብሔር የእስረኤልን ቤት የሚወክል የአጥንቶች ረዕይ ለሐዘቃኤል ሰጥቶታል። አዲሱ መንገድ በእግዚአብሔር እንጂ በግል ጥረቶቻቸው የሚገዛ አይደለም

1. እስረኤል ወደ አገሯ ተመለሳለች። 37:1-8። በሐዘቃኤል ረዕይ ወቅት እስረኤልና ይሁዳ ሁለቱም በመንገዳት ደረጃ ተደምስሰው በባቢሎን ሥር ነበሩ። ኤርምያስ ይሁዳ ከ70 ዓመታት በኋላ በምርኮ እንደምትመለስ ተንብዮአል። ነገር ግን የሐዘቃኤል ትንቢት በጣም ረቀ ወዳለ ጊዜ ተሻግሮ እስረኤል በመንገስት ደረጃ መኖር ስለምትጀምርበት ወቅት ይነገረናል። ሐዘቃኤል በጦር ሜዳ ያያቸው አጥንቶች በጣም የደረቁ ነበሩ። የመሸነፍና ተስፋ የመቁረጥ ምሳሌዎች ናቸው። ለአጥንቶች ትንቢት በተነበየበትም ወቅት በእግዚአብሔር ቃል ኃይል አማካይነት እንደገና ተሰብስበው እፅም ይሆናሉ። ነገር ግን ሐይወት የላቸውም። 37:1-8። ይህ የሚያስተምረው ስለ ሥጋዊ ትንሣኤ ሳይሆን ተበትነውባቸው ከነበሩት አገሮች በሚመለሱበት ወቅት የእስረኤልን በመንገዳት ደረጃ መቋቋም ነው። በ1948 እ.ኤ.አ. እስረኤል ከ63 ዓክልበ ወዲህ ለመጀመሪያ ጊዜ እንደገና ነፃ መንገዳት ሆናለች። ነገር ግን በኢየሱስ ክርስቶስ አማካይነት ገና መንፈሳዊ ሐይወት አልተገናፀፈችም።

2. እስረኤል መንፈሳዊ ሐይወት ተቀበላለች። 37:9-14። ሐዘቃኤል እንደገና እንዲተነብይና የተገደለት ሰዎች በውስጣቸው ነፍስ ገብቶባቸው ሐይወት እንዲያገኙ ጠይቀ ብሎ እግዚአብሔር ነገረታል። ለፀሎት መልስ በእግዚአብሔር መንፈስ ኃይል ሐይወት ያገኛሉ። ክርስቶስ ሲመለስ ይህ ነገር ይፈፀማል። እሥረኤልም እንደገና ኢየሱስ ክርስቶስን እንደመሲህዋ አድርጋ

ታውቀዋለች። ይህ መሲሁ ቃል ገብቶት የነበረው የዘላለም መንግሥት መጀመሪያ ይሆናል። 37:26።

3. እስረኤል እንደ መንግሥት ትሆናለች። 37:15-28። ሕዝቅኤል ሁለት በትሮቹን ወሰደ በእንደ ላይ የይሁዳን ስም በሌላኛው ላይ የኤፍሬምን ስም እንዲፀፍ እግዚአብሔር ነገረው። ከሰሎሞን ልጅ ከሮብላም ዘመን ጀምሮ እስረኤል በሁለት ተከፍላ ነበር። ጸቡባዊው ክፍል ኢየሩሳሌምን ዋና ከተማ አድርጎ ይሁዳ ተብሎ ሲጠራ ሰሜናዊው ደግሞ እስረኤል ወይም ከዮሴፍ ልጆች በእንደ ስም ኤፍሬም ተብሎ ሰማርያን ዋና ከተማው አድርጓል። 1 ነገ. 12:20-21። እግዚአብሔር እነዚህ ሁለት ክፍሎች እንደገና እንደሚቀላቀሉና የእርሱ አገልጋይ ዳዊት በተቀላቀለው መንግሥት ላይ ንጉሥ እንደሚሆን በሕዝቅኤል ድርጊት አሳይቷል። 37:22-25። ይህ ትንቢት የሚፈፀመው ታላቁ የዳዊት ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ንጉሥ ሊሆን ሲመለስ ነው። እርሱም ከእነርሱ ጋር የሰላም ቃል ኪዳን ያደርገና እንደገና ክብር ለሕዝቡ ይመለሳል። 37:26። የእግዚአብሔር ዓላማ እንደ አምላካቸው ከእነርሱ ጋር ለመኖርና አሕዛብ እሥረኤልን ቅዱስ እንደሚያደርጋት እንደያወቁ እነርሱ ሕዝቡ እንዲሆኑ ነው። 37:27-28። በአዲስ ኪዳንም ውስጥ ደግሞ እግዚአብሔር ለአይሁዶች የሚሰጣቸው የወዳፊት በረከቶች እንዳሉት የሚያሳዩ ትንቢቶች ይገኛሉ። ሮሜ 11። ቢሆንም እንደገና ሰዎች እነዚህ ቃል ኪዳኖች የተሰጡት እውነተኛ እሥረኤል ተብላ ለተጠራቸው ለቤተክርስቲያን ነው ብለው ይተረጉሟቸዋል።

የትምህርት አሥረ ስድስት ጥያቄዎች

1. ሀ/ ሕዝቅኤል ያኛቸው አጥንቶች ምን ይወክላሉ?
ለ/ በጣም ደረቅ በመሆናቸው ምን ያሳያል?
ሐ/ ለምን ተስፋቸው ተቆረጠ?
2. ሀ/ እግዚአብሔር እነዚህ አጥንቶች ምን እንደሚያደርግላቸው 6 ነገሮችን ጥቀስ። ሕዝ 37:6
ለ/ ዘፍጥረት 2:7 እንብበህ ከእነዚህ 6 ነገሮች ጋር ምን ግንኙነት እንዳለህ አስረዳ።
3. ሀ/ ሕዝቅኤል ተስፋ የሌለው ቢመስልም እንኳን ለምን ትንቢት ተናገረ?
ለ/ አጥንቶቹ በምን ምክንያት ተቀረረቡ?
4. ሀ/ ሕዝቅኤል ትንቢት ሲናገር እግዚአብሔር ከጠቀሰው ከስድስቱ ነገሮች ምን ሳይፈፀም ቀረ? ትርጉሙ ምንድነው?
ለ/ የመጀመሪያ አረት ነገሮች ተፈፀመዋል? መቼ?
ሐ/ የመጨረሻ ትንቢት መቼ ይፈፀማል?
5. በሕዝቅኤል 37:12 እንደሚነገረን መቀብር ምን ማለት ነው? ወደ አገራቸው በመመለሳቸው እስረኤላውያን ምን ይረዳሉ?

6. እግዚአብሔር ለሐዘቅኤል ለእነዚህ እጥንቶች ትንቢት ተናገር ሲል ለኛ ምን ትዕዛዝ ይሰጠናል?
7. ሰዎች ክርስቶስን እይቀበሉም ምስክርነታችን ከንቱ ነው ብለን ስናስብ ሕዝ.37 ምን ያስተምረናል?
8. ሀ/ ሐዘቅኤል ከሁለት በትር እንድት በማድረግ ምን ያሳያል?
ለ/ ኤፌ. 2:14-15 ምን ያስተምረናል?
ሐ/ ይህ እንዴት ሊሆን ይችላል?
9. ሐዘቅኤል ስለ አዲስ ልደትና ስለ መንፈስ ቅዱስ ምን ያስተምረናል?
ሐዘቅኤል 36:25-27 37:14
10. ከምዕረፍ 33-37 ለሕይወትህ ምን ጥቅም እገኛለህ?

ትምህርት እሥረ ሰባት

በገንዘብ ማጉገ ላይ የተደረገ ትንቢት (ምዕረፍ 38-39)

መግቢያ

ሐዘቅኤል ከምዕ. 25-32 ውስጥ በእሥረኤል እካባቢ በሚገኙት ጠላቶቹ ላይ ወደፊት የሚደርሰውን ፍርድ የተነበየ ሲሆን በምዕ. 38 ና 39 ውስጥ ደግሞ ወደ ፊት ረቀ ባለ ጊዜ በእሥረኤል ላይ ተቃውሞ በሚደሰነሣ ልዑልና ሐዘብ ላይ የፍርድ ትንቢት ተንብዮአል።

በዚያ ወቅት ትንቢቱ የተሰጠበት ምክንያት

በሐዘቅኤል 33-37 ውስጥ እሥረኤል እንደገና ወደ አገሯ እንዲት እንደምትመለስና ሕልውና እንደሚኖረት እግዚአብሔር ተናገሯል። ምዕ. 40-48 የወደፊት በረከቶቹ ገጽታ ያሳየናል። ሐዘቅኤል ወደ ፊት ረቀ ካለ ጊዜ በኋላ በእርሷ ላይ ተቃውሞ በሚያነሳ ሌላ ጠላት ላይ የሚደርሰውን ፍርድ የሚያደርሰውን ፍርድ የሚያቀርበውን የምዕ.38 ና 39 ትንቢት ጣልቃ በማስገባት ይህንን የእሥረኤልን በረከት ዘገባ ያቋርጠዋል፤ 38:8፥ ይህ ነገር የሚፈጸመው እሥረኤል በአካል ወደ አገሯ ከተመለሰች በኋላና መንፈሳዊ ማቆጥቆጥ ከማድረግ በፊት ነው፤ ስለዚህ ይህ ትንቢት በትክክል የሚፈጸመው በሕዝ. 36:24 ና ምዕ. 40 መካከል ነው። እንደገና የተቋቋመችው እሥረኤል ብዙ ጠላቶች ይኖሩለታል፥ እግዚአብሔር ግን እስከመጨረሻ እንደሚጠብቃትና ክፉውን ሁሉ ድል እንደሚያደርግላት ያረጋግጥላታል። እሥረኤልም የእርሱን ጥበቃና የፍፁም ፈቃዱን ተገባረዊነት በሙሉ ልብ ልብ ልታቀበል ትችላለች።

የማገገ እገር የሞላህና የቶቤል ዋነኛ ልዑል ገገ ከበስተሰሜን በኩል እሥረኢልን ይወረታል። እንደገዳ ሰዎች ገገና ማገገ እርገጠኛ ሰውንና ሰፍረን የሚወክሉ ሳይሆኑ እግዚአብሔርን በሚያፈቅሩና በሚከተሉ ላይ የሚነሱ የክፋት መንፈሳዊ ኃይላት ምሳሌዎች ናቸው ብለው ይገምታሉ። ገገና ማገገ የተጠቀሱት ማገገ የሄረት ልጅ በተባለበት ዘፍ.10:2 ና በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ በሚነሱበት በመጨረሻዎቹ ዘመናት ጦርነት ወቅት በረዕይ 20:8 ውስጥ ብቻ ነው። እነዚህ በሐዘቅኢልና በዮሐንስ ረዕይ ውስጥ የሚገኙት ጥቆማዎች የሚያመለክቱት እንደ ዓይነት ጦርነት ከሆነ የሚናገሩት ከአረቱ የምድር ማዕዘናት ስለሚመጡ ሰዎች ነው። ገገ ሰሜንን ይወክላል፤ ከገገ ጋር የሚጣመሩት ሌሎች መንገዶች ቀርቦ ወይም አረን በስተምስረቅ፤ ኢትዮጵያና ፋጥ ወይም ሊቢያ በስተ ጸቡብና ጎሜር ወይም ትንሹ እስያ በስተ ምዕራብና በስተ ሰሜን ናቸው። እነዚህ ሰዎች ሶቪዬት ህብረት ከእሥረኢል በስተ ሰሜን ስለምትገኝ ከሌሎች ሰሜናዊና ጸቡባዊ ተባባሪዎቹም ጋር ተጣምረው ገገ እርሷን ሊወክል ይችላል ብለው ይገምታሉ፤ እንደዚህ ከሆነ ገን እነዚህ እገሮች በረዕይ 20:8 ውስጥ ከተጠቀሱት ጋር እንደ አይደሉም።

ያም ሆነ ይህ ገገና ማገገ በመጨረሻዎቹ ዘመናት በእግዚአብሔር ላይ ጦርነት የሚደነሱና ሳይታሰብ በእርሱ የሚጠፉ ማናቸውንም ሰፊ የጠላቶች ቡድን ይወክላሉ።

የጦርነቱ ወቅት

ይህ ጦርነት የሚሆነው እሥረኢል ለብዙ ዘመናት፤ ቅጥር በሌላቸው ከተሞች ፤ ያለ እንዳቸ የወረረ ስጋት በሰላምና በእርጋታ ከናረቸ በኋላ ነው፤ 38:8 ፤ 11 ና 14። ይህ ምዕራፍ የሚጠቁመው ረዕይ 20:8 ን ከሆነ ሰይጣን ለጥቂት ጊዜ ከታሰረበት ጉዳገድ ተፈትቶ በእግዚአብሔር ላይ የሚነሳውን ሠረዊት ለጦርነት እንዲያሳስብ ከተለቀቀ ከክርስቶስ 1000 ዓመታት መንገዱ በኋላ ይሆናል። ጥበቃ የሚይደረገለትን እገር የመዝረፍ ክፉ ዓላማ ያለው ገገ ቢሆንም እንኳ እነርሱን ጨርሶ ለማጥፋትና ለአሕዛብ የረሱን ክብር ለማሳየት ዓላማውን ለመፈፀም እነዚህን ኃይላት በእሥረኢል ላይ የሚያመጣበት እግዚአብሔር መሆኑን ጥርጥር የለውም፤ 38:4 ፤ 10-13 ና 16-17። እግዚአብሔር ለሐዘቡ የመምረጥ ነፃነት ይሰጣቸዋል። ነገር ገን እርሱ ሁሉን ስለሚቆጣጠር ማንኛውንም ነገር ለፈሱ ክብር ያደርጋል። ሰዎች ምንም እንኳን ከማይገኝበት ከጌታ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ፍፁም በሆነ ሁኔታ ውስጥ የሚኖሩ ቢሆንም እንኳ ፈተና ሲደርስባቸው እግዚአብሔርን ከመከተል ይልቅ የረሳቸውን መንገድ ለመከተል የሚመርበት

ሰዎች አሉ። በረዕይ 20:8 ውስጥ ሰዎችን ከአፈቱ የዓለም ማዕዘናት የሚሰበሰባቸው ሰይጣን ነው፤ ነገር ግን ተቃዋሚ ኃይላት ለመጨረሻ ጊዜ እንዲያከትምላቸው የሚያሳስባቸው እግዚአብሔር ረሱ ነው።

በሐዘ.38 ና 39 ውስጥ የተጠቀሰው ነገ በረዕይ 20:8 ላይ ከሚገኘው ይለያል ብለው የሚያምኑ ምሁራን ሌላ ትርጉም ይሰጣሉ። በሐዘቅኤል ውስጥ የተጠቀመው ከእርማጌዶን ጦርነት በፊት የሚሆን ነው። ሪታ በክብር ከመመለሱ በፊት የእርሱን ተቃዋሚና ተከታዮቹን ሊጸመስስ ከእሥረኤል በስተሰሜን በኩል የሚመጣውን ወረረ ያመለክታል ብለው ያትታሉ። ነገን የሚጸመስሰው ሪታ መሆኑን በገሐድ ስለሚገልጽ ብዙ ሕዝብም እምነታቸውን በዕውነተኛው መሲህ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ያደርጋሉ። 39:6-9፤ ዘካ.12:9-10።

የወረረው ውጤት (38:18-39:20)

እግዚአብሔር በግልፅ በተፈጥሮ ኃይላት ማለት በምድር መንቀሳቀሱ፤ ሰይፍ፤ መቅሰፍቶቹ፤ ዝናብና በረዶ ተጠቅሞ ለሕዝቡ ይዋጋል። 38:18። ይህ ምንግብ በረዕይ ውስጥ ሰባቱ ማህተሞች ሲፈቱ፤ ሰባቱ መለከቶች ሲነፋና ሰባቱ ጽዋዎች ሲፈሱ የተፈጸሙትን ጽርጊቶች ያሳስበናል። ረዕይ 8:5፤ 11:19 ና 16:19-20። የሐዘቅኤል ትንቢት ግን የሚገለፀው በታላቁ መከረ መጨረሻ ላይ የሚሆነውን ነው። ምዕ. 39:9-15 ከምዕ. 38 የበለጠ ዝርዝር ሁኔታዎችን ያቀርብልናል። የጠላት ሠረዊት ብዛት የተገለጠው የጦር መሣሪያዎችን ለሰባት ዓመታት ያህል በማገደት ሊጠቀሙባቸው በመቻላቸውና በጣም ብዙ የሆኑትን ራሳዎች ለመቅበር ሰባት ወረት በመፍጃታቸው ነው። 39:9 ና 12። እዕዋፍና አውራዎች ተሰብስበው የታረደውን የጠላት ሥጋና ደም እንዲመገቡ እግዚአብሔር ይጠረቸዋል። 39:17-18። የሐንስ በረዕይ የክርስቶስ ተቃዋሚ ታላቅ ሰረዊቶች በእርማጌዶን ጦርነት በጌታችን ጽል ሲጸረጉ የሚፈፀመውን ገብዝ ለመገለፅ በተመሳሳይ ሃሳብ ይጠቀማል። ረዕይ 19:17-18 ና 21። እነዚህ ጥቅሶች በሙሉ ምዕ. 38-39 የሚፈፀመው በእርማጌዶን ጦርነት መጀመሪያ ላይ እንደሆነ እንጂ በረዕይ 20:8 ውስጥ እንደሚገኘው ከ1000ው ዓመታት መንገስት በኋላ እንዳልሆነ ይገልጻሉ። ነገር ግን ልክ ሪታ የክርስቶስ ተቃዋሚን ለመጸምስሰና የ1000 ዓመታቱን መንገዱት ለመጀመር ከመመለሱ በፊት ነው።

እግዚአብሔር ላዳረገው ነገር የሰጣቸው

ምክንያቶች (39:21-24)

1. በእሥረኤል ጠላቶች ላይ ቀዳም ብለው የተነገሩት የፍርድ ትንቢቶች ሙሉ በሙሉ ይፈጸማሉ፥ 38:17 ና 39:5 ና 8።

2. እሥረኤል አምላኪ እግዚአብሔር እንደሆነ ታውቃለች፥ ከቅጣቱም በኋላ እንደገና ያቋቁማቸዋል፥ 39:22።

3. እግዚአብሔር የሐዘቡን ኃጢአት መቅጣት ያለበት ጸድቅ አምላክ ስለሆነ እንጂ እነርሱን ለመጠበቅ ዳካማ እንዳልሆነ አህዛብ ያውቃሉ፥ 39:23-24። ወደ ፊት በሐዘቡ በእሥረኤል ምክንያት ቅዱስ ስሙ ጨርሶ የተጠላ አይሆንም፥ 39:7።

እግዚአብሔር ለእሥረኤል ያሉት የመጨረሻ

ሃላማዎች (39:25-29)

እነዚህ ጥቅሶች እግዚአብሔር አስቀድሞ በሐዘቅኤል ውስጥ የተናገረው ነገር የሚደግሙ ናቸው። መልዕክቱ ወደ ፊት በሚሆነው ነገር ላይ ከማተኮር ይልቅ በወቅታዊ ነገሮች ላይ እንዲያተኩር ያደርጉታል። እግዚአብሔር የእሥረኤልን ሐዘብ በሙሉ ያቋቁማል፥ 39:25። ሐዘቡም ስለ ኃጢአታቸው ያዘናሉ፥ 39:26። ሁላቸውንም ወደ አገራቸው ሲመልሳቸው በብዙ አሐዛብ ፊት ራሱን በእነርሱ ውስጥ ቅዱስ አድርጎ ያሳያል። እሥረኤልም እርሱ ጌታ አምላኪ እንደሆነ ታውቃለች፥ 39:27-28። ከዚህ በኋላ ጨርሶ ፊቱን ከእነርሱ አይደብቅም፥ 39:29። መንፈስ ቅዱሱን በእነርሱ ላይ ያፈሰሳል፥ 39:29። የመንፈስ ቅዱስ መምጣት አሁንም ትንቢት ቢሆንም እንኳ የተሰፋው ቃል እርግጠኛ ስለሆነ አስቀድሞ እንዳተፈጸመ አድርጎ ይናገራል።

መዳምዳሚያ

1. እግዚአብሔር ሰውን የሚያድነው ከሁሉ ይልቅ ሰሙን ለማክበር ሲል ነው፥ አምላካዊው መገለጥ የሚያተኩረው በእግዚአብሔር ክብር ላይ እንጂ በሰው ላይ አይደለም።

2. እግዚአብሔር ቅዱስና ጸድቅ ስለሆነ ኃጢአትን ይቀጣል፥ በእኛ

ላይ የታቀደውን ክፋ ዕቅድ ያውቃል፤ ሕዝቡም ወደ እርሱ ሲመለስ ከጠላቶቻቸው ሁሉ ይጠብቃቸዋል።

3. እግዚአብሔር ሕዝቡ እርሱን ለመከተል የሚፈልጉ መሆናቸውን ለማወቅ ይፈትናቸዋል። ፈተናዎቹ ሲመጡ እርሱ ከምንቸለው በላይ እንደሚፈትነንና የሚያከናውነው ፍፁም ዓላማውን እንደሆነ በማወቅ ጸስ ይበሉን፤ 1ቆሮ.10:13 ና ያዕ.1:2-4።

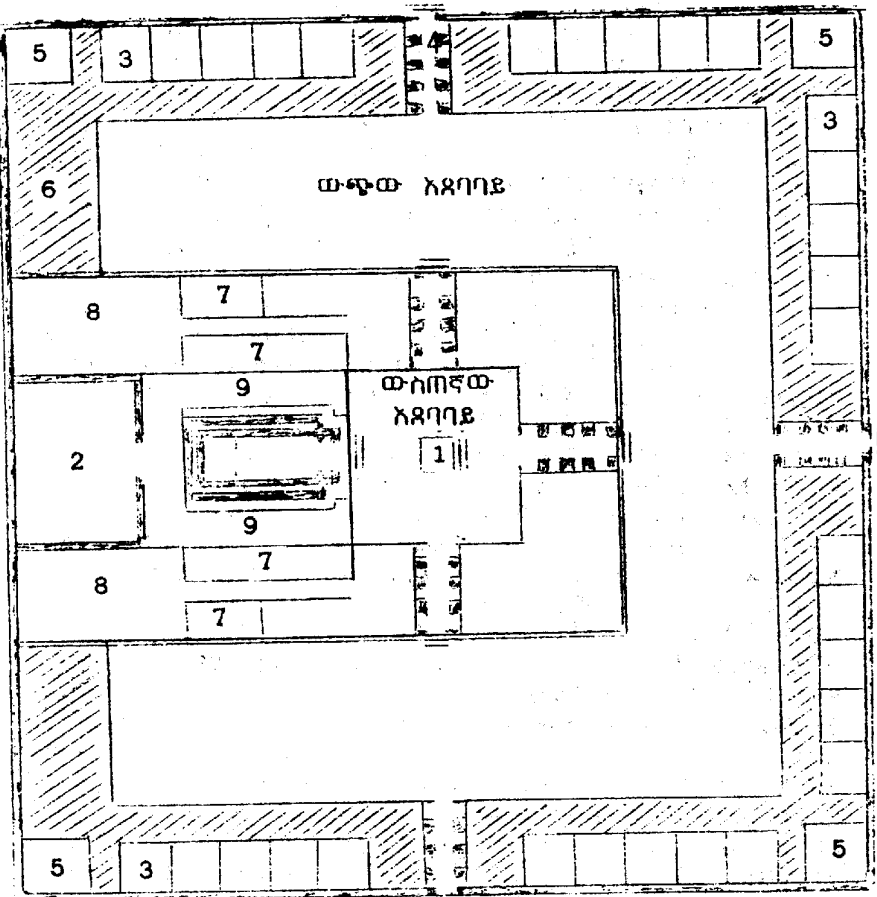
4. እግዚአብሔር የዓለምን መንገዶች ሁሉ ይቆጣጠራል። ሰው ሊያደርግብን የሚችለውን ማንኛውም ነገር መኖረት አያገኝም። ክፋትን በእርሱ ኃይል ጽል አድርገን ከእግዚአብሔር ጋር ለዘላለም እንነገሃለን።

5. ወደፊት ፍፁም እግዚአብሔርን ስለምንመስል በኃጢአት ምክንያት የእርሱን ስም የማናስድብበትና በኃጢአትም የማንፈትንበት ቀን ይመጣል።

6. ስለ ኃጢአት የሚወቅሰን፤ ወደ ንሐሐ የሚያቀርበንና እግዚአብሔርን ጸስ የሚያሰኝ ኑሮ እንድንኖር የሚያስችለን መንፈስ ቅዱስ ነው።

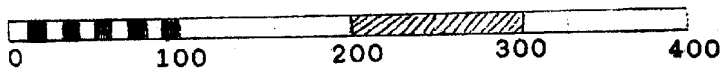
የትምህርት አሥረ ሰባት ጥያቄዎች

1. ነገና ማነገ የሚወክሉት ምንድን ነው?
2. በብሉይ ኪዳን ውስጥ ማነገ የተጠቀሰው የት ነው?
3. በአዲስ ኪዳን ውስጥ ነገና ማነገ የተጠቀሱት የት ነው?
4. ሀ/ ውረያው በሚመጣበት ጊዜ የአሥረኢሳውያን ሁኔታ ምን ይሆናል?
ለ/ ከሐዘቅኤል ዘመን ጀምሮ እስከ አሁን እነዚህ ሁኔታዎች ሆነው ያውቃሉ?
5. ሀ/ ነገ ምን ማድረግ አስበቸ? 38:10-13
ለ/ እግዚአብሔር ነገ ይህንን እንድትሞክሩ ለምን ፈቀደ?
6. ሀ/ እግዚአብሔር በነገ ላይ ምን ያደርሳል? 38:17-22
ለ/ ብዙ ሰዎች እንዳትገደሉ እንዴት እናውቃለን? 39:9-20
ሐ/ ሰዎች ይህንን ሲያዩ ምን ያውቃሉ? 38:23 39:6-7፤ 22-24
7. ከሐዘቅኤል 39:21-29 ስለ እግዚአብሔር ባሕርይት ምን እንማረለን?
8. ሀ/ መምህራን የነገ ወረረ እንዴት እንደሚሆን ልዩ ልዩ ሃሳቦች አሏቸው። ከእነዚህ ሃሳቦች 2ቱን አቅርብ
ለ/ ደንተ ሃሳብ ምንድን ነው? ለምን?
9. ወረረው በማንና መቼ እንደሚፈፀም ልዩ ልዩ ሐሳብ ቢኖርም እኛ የምንማረው ዋና ትምህርት ምንድን ነው?
10. እግዚአብሔር ለአሥረኤል ምን አቅዷል? 39:25-29።



ከንጾቶ

ሰሜን



1. መስዊጽ
2. ሐኅዳ
3. ጓዳ
4. በር
5. የመቀጥያ ቦታ

6. የታቸኛው ወለል
7. የሰሜን ቤቶች
8. የደቡብ መቀጥያ ቦታ
9. ልዩ ስፍራ የቤተ
መቅደሱ ግቢ ዙሪያ

ትምህርት አሥረ ስምንት

አዲሱ ቤተ መቅደስ (ምዕረፍ 40-43)

መግቢያ

ነቢዩ ሕዝቅኤል ስለ ቤተ መቅደሱ መፍረስ ፤ የእግዚአብሔር ክብር ከቤተ መቅደሱ መለየትና የአሥረኤልን ሕዝብ መበታተን ተንብዮአል። በነዚህ በመጨረሻ ምዕረፍ ውስጥ ካህኑ ሕዝቅኤል ስለ አዲሱ ቤተ መቅደስ፤ የእግዚአብሔር ክብር ወደ ቤተ መቅደሱ መመለስና የእግዚአብሔርን ሕዝብ ወደ እገረቸው መምጣት ይናገራል። ሕዝቡ ስለ ኃጢአቶቻቸው እንዲያኖሩ ሕዝቅኤል የዚህን መቅደስ እቅዶች እንዲነገረቸው ታዞ ነበር፥ 43:10-11። ከምዕ. 40-44 ሕዝቅኤል ስለ ቤተመቅደሱ ሕንፃና ስለ አምልኮ ስርዓት ዘርዘር መግለጫ ያቀርባል።

ስለ አዲሱ ቤተ መቅደስ የሕዝቅኤል ረዕይ

የቀድሞው ቤተ መቅደስ ከረረሰ ከ14 ዓመታት በኋላ እግዚአብሔር የአዲሱን ቤተ መቅደስ ንጽፍ ሊያሳየው ሕዝቅኤልን ወደ ኢየሩሳሌም ወሰደው፥ 40:1። ሕዝቅኤል በረዕይ 21:10-15 የተጠቀሰውን ዓይነት ሰው አየ፥ ይህ ሰው በእጁ መለኪያ እንጨት ይዞ ነበር፥ ነቢዩም ያየውን ሁሉ ለአሥረኤል ልጆች እንዲነገረቸው አዘዘው። በምዕ. 40-42 የቀረበውን መረጃ ዘቅ ብሎ ከሚገኘው ንጽፍ ጋር ብናስተያየው ነገሩን በይበልጥ እንጽናስተውለው ይረጻናል።

ዋና ዋናዎቹ ክፍሎች የውጭ አዳባባይና ውስጠኛው አዳባባይ እንዲሁም ቤተ መቅደሱ ናቸው። ጠቅላላው ስፍራ በገንብ የተከበበ ነበር፤ በስተ ሰሜን፤ ጸቡብና ምስረቅ ወደሚገኙ መገቢያዎች የሚያስገቡ እርከኖች ተሠርተው ነበር፤ 40:5-6፤ 20፤ 24። በገንቡ ክልል ውስጥ ውጭው አዳባባይ ተብሎ የሚጠራ ቦታ ነበር፤ በውጪው አዳባባይ ውስጥ ገንቡን ተጠግተው የተሰሩ ሰላሳ ክፍሎች ነበሩ፤ 40:17። ምናልባት ይህ አባባል ከምዕረቡ ገንብ በስተቀር በሶስተኛው አቅጣጫዎች በእያንዳንዳቸው ላይ 30 ክፍሎች ነበሩ ማለትም ሊሆን ይችላል። ውስጠኛው አዳባባይ ጸገሞ ወደ ውስጥ የሚያስገቡ 8 እርከኖችና እንደመጪው አዳባባይ ሦስት በርቶ ነበሩት፤ 40:28፤ 31፤ 32 ና 35። መስዋዕቶች የሚዘጋጁበት ዕቃ ቤቶች ነበሩ፤ 40:38-43። በውስጠኛው ክፍል በስተ ሰሜን በኩል የሚገኙት ክፍሎች የዋቅት የቤተ መቅደስን ሥረ የሚያከናውኑት ካህናት የሚጠቀሙባቸው ነበሩ፤ 40:44-45። በስተጸቡብ የሚገኙት ክፍሎች መሥዋዕቶችን በመሠዊያው ላይ የሚያቀርቡት የሳዶቅ ቤተ ሰብ ካህናት የሚገለገላቸው ነበሩ። 40:46። ወደ ቤተ መቅደሱ መገቢያ የሚወስዱ 10 እርከኖች ነበሩ፤ 40:48-49። ልክ እንደ ሱሎምን ቤተ መቅደስ ይህም ሶስት ክፍሎች ማለት መመላለሻ ውጫዊ መቅደስና ውስጠኛ ቅድስት ቅዱሳን አሉት። በዓመት እንደ ጊዜ ወደ ቅድስት ቅዱሳን ሊገባ የሚችለው ሊቀ ካህኑ ብቻ ስለሆነ ሐዘቅኤል ከመሪው ጋር አልገባም፤ 41:3-4፤ ዘሌ.16 ና ዕብ.9:7። ከቤተ መቅደሱ ገጽገጽዎች ጋር ተያይዞ የተሳረ እያንዳንዳቸው 30 ክፍሎች የያዙና በጠቅላላ 90 ክፍሎችን ያቀረ ሶስት ወለሎች የነበሩት ፎቅ ነበር። እነርሱም ከሱሎምን ቤተ መቅደስ ጋር ተመሳሳይ ናቸው፤ 1 ነገ.6:5-10። ከቤተ መቅደሱ ትይዩ በምዕረብ በኩል ትልቅ ህንፃ ነበር፤ 41:12። የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ፍፁምነት ለማሳየት ማናቸውም ነገሮች በጥንቃቄ የተለኩ ነበሩ። የእንጨት ጌጦች ፤ ኪሩብና የዘንባባ ዛፎች ቀጥሎ ተገልፀዋል፤ 11:15-21። በቅድስት ቅዱሳን ረት ለፊት በመገናኛው ጽንኪን ውስጥ የነበረውን የገፀ ሕብስት ገበታ ዓይነት መሰዊያ የሚመስል የእግዚአብሔር ሕልውና ገበታ ተብሎ የሚጠራ ነገር ነበር፤ ዘፀ.25:23-30 ና ሐዘ.41:22። በውስጠኛው አዳባባይ በስተሰሜንና ጸቡብ በኩል ካህናት ቅዱስ መስዋዕቶችን የሚበሉባቸውና ልብሶቻቸውን የሚለውጡባቸው ክፍሎች ነበሩ፤ 42:1-14። በጠቅላላው የቤተ መቅደሱ አካባቢ 500 ክንጽ ርዝመትና 500 ክንጽ ስፋት ነበረው፤ ቅዱሱን ክፍል ከተቀረው ክፍል ለመለየት በዙፊያው ቅጥር ነበረው፤ 42:15-20።

የእግዚአብሔር ክብር ወደ ቤተ መቅደሱ ይመለሳል (ምዕረፍ 43)

ከ19 ዓመታት አስቀድሞ ሐዘቅኤል የእግዚአብሔር ክብር ቤተ መቅደሱን ለቆ ሲሄድ የሚጻሳይ ረዕይ ተመልክቷል፤ 10:18-22 ና 11:22-24። እሁን ጸገሞ እግዚአብሔር በስተ ምስረቅ በር በኩል ወደ

አዲሱ ቤተ መቅደስ ሲመለስ ደሃዋል። ይህም ቦታ ለዘላለም የእርሱ መኖሪያ ስፍራ እንደሚሆን ለሐዘቅኤል ይነገረዋል፥ 43:1-7። ከዚህ በፊት ሐዘቅኤል በኮቦር ወንዝና ቤተ መቅደሱ በፈረሰበት ወቅት የተመለከታቸውን የክብር ረዕይ ይመስል ነበር፥ 1:28 እና 43:3። እንዲያውም ሐዘቅኤል የተዋቸው በጋጢኦቻቸው ምክንያት ነበር፥ እሁን ግን ንሥሐ ለገባውና እርሱን ለመከተል ቆሮ ለተነሳው ሐዘብ ተመልሶ ሲመጣ ይታያል። የቤተ መቅደሱ እንባቢ ብቻ ሳይሆን የጽዮን ተረራ በጠቅላላ ፍፁም ቅዱስ መሆን ነበረበት ፥ 43:12።

ቀጥሎ ሐዘቅኤል ለመሰዊያውና ስለመንፃት ይተነትናል፥ 43:13-27። የመሰዊያው መንፃት ስርዓት የሚከናወነው ለሰባት ቀን የተለያዩት መስዋዕቶች በመሰዋት ነው፥ ከዚያ በኋላ እንደተለመደው ጸም ይረግብታል፥ መስዋዕትም ይቃጠልበታል፥ 43:18 ና 27።

ይህ ቤተ መቅደስ ገና አልተገነባም

በዘሩባቤል ሥር የነበሩት ሰዎች ከምርኮ ከተመለሱ በኋላ የገነቡት ቤተ መቅደስ ትንሽ ስለነበረ እንደ ሰለሞን ቤተ መቅደስ ቅንጅ አልነበረም፥ ዕዝ. 3:12። በክርስቶስ ዘመን ንጉሥ ሂሮድስ አስፍቶታል፥ ሐዘቅኤል የሰጠውን ዕቅድ ግን ጨርሶ አላሟላም ነበር። የሂሮድስ ቤተ መቅደስ በ70 ዓ.ም ከፈረሰበት ጊዜ ጀምሮ የአይሁድ ቤተ መቅደስ አልነበረም። የሐዘቅኤል ቤተ መቅደስ በክርስቶስ የ1000 ዓመት መንግሥት ዘመን ይገነባል ብለው እንዳንጽ ሰዎች ሲገምቱ ሌሎች ግን በአዲሲቱ ኢየሩሳሌም ቤተ መቅደሱ 1ተ ስለሆነ ቤተ መቅደስ አያስረፈገም ብለው ይህንን ምሳሌ አጽርገው ይወስዱታል፥ ረዕይ 21 ና 22።

የትምህርት አሥረ ሰምንት ጥያቄዎች

1. ሀ/ የመጀመሪያውን ቤተ መቅደስ የገነባው ማን ነው? 2 ዜና 3:1
ለ/ በዚያ ቤተ መቅደስ የእንዲያውም ክብር እንዴት ታየ? 2ዜና 5:13-14
2. ሀ/ የእንዲያውም ክብር ከሰሎሞን ቤተ መቅደስ ትቶ የተለየው ለምንድነው?
ለ/ ቤተ መቅደሱ ጨርሶ የተጸመሰሰው መቼ ነበር?
3. የሚቀጥለውን ቤተ መቅደስ የገነባው ማን ነው? ዕዝረ 3:2
4. ሂሮድስ በሰረው ቤተ መቅደስ ውስጥ የእንዲያውም ክብር እንዴት ታየ?
5. በእሁኑ ዘመን ቤተ መቅደስ ምንድነው? 1 ቆሮ 6:19-20
6. ሀ/ የሐዘቅኤል ቤተ መቅደስ መቼ ይሰረዳል?

- ለ/ በእርሱ ውስጥ የእግዚአብሔር ቅድስና እንዲት ይበበቃል?
42:13-14
- ሐ/ ዛሬ የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ እንዳናረክስ ምን ማድረግ እለብን? 2ቆሮ.6:14-18
7. ወደ እግዚአብሔር ቀርቦን ካህናት ሆነን እንድናገለግለው በእኛና በእርሱ መካከል የነበረው ገጽገጽ እንዲት ረረሰ?
ዕብ.10:14÷ 19-22፤ 1ጴጥ.2:5
8. ሀ/ ሕዝቅኤል የእግዚአብሔር ክብር ከየት በኩል ሲሄድ አየ?
ሕዘ.10:18-19÷ 11:22-23
- ለ/ የእግዚአብሔር ክብር በየት በኩል ተመለሰ? ሕዘ 43 1-4
9. ሀ/ ካህናት መስዋዕት በመስዊድ ላይ ከማቅረባቸው በፊት ምን ማድረግ ነበረባቸው? ሕዘ 43:18-27
- ለ/ ዛሬ መስዋዕታችንን ለእግዚአብሔር እንዳናቀርብ እንዲት መንፃት እንቸላለን? ቆላ 1:21-22 ዕብ 9:23-24
- ሐ/ ዛሬ ምን ዓይነት መስዋዕት እናቀርባለን? ሮሜ 12:1-2፤ ዕብ.13:15::
10. የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ገፅ 97-99 ከፍታቸው የተለያዩትን ቤተ መቅደሶች ሐተታ ካነበባችሁ በኋላ ከሕዝቅኤል ቤተ መቅደስ ጋር እወዳጽጋቸው::

ተምህርት አሥረ ዘጠኝ

በእግዚአብሔር ተዐዛዝ መሠረት መኖር (ምዕረፍ 44-48)

የተዘጋው የምስረቀ በር (44:1-4)

ሕዝቅኤል በውስጠኛው አጸባባይ ወደ ምስረቀ በር ሲመለስ ዘን ሆኖ አገኘው:: እግዚአብሔር በዚያ በኩል ስለገባበት ዘን ሆኖ እንዲቆይ ለሕዝቅኤል ተነግሮታል÷ 44:2 ና 43:4:: ሕዝቅኤል በሰሜናዊው በር በኩል ወደ ቤተ መቅደሱ መገቢያ ዞረ÷ የእግዚአብሔርም ክብር ቤተ መቅደሱን ሲሞላው አየ÷ 44:4::

የሌዋውያንና የካህናት ኃላፊነት (44:5-27)

1. የአይሁድን ሃይማኖት ያልተቀበሉት ሰዎች በቤተ መቅደስ ውስጥ አገልጋይ እንዳይሆኑ ረታ ከልካለል÷ 44:6-9:: በዚያ ፋንታ ሊሞወያን ያሉባቸውን ኃላፊነቶች ማለት በቤተ መቅደስ ውስጥ አገልግሎት መስጠት፤ በበሮቹ መቆም፤ እንስሳትን ማረጽና ለሕዝቡ አገልግሎት በመስጠት ገዳጃቸውን መሳጣት ይኖርባቸው ነበር÷ 44:11 :: በጥንት አባቶቻቸው

ሰህተት ምክንያት እንደ ካህን የማገልገል መብት ተከልክለው ነበር፥ 44:12-13።

2. የሰደቀኗ ቤተሰብ የሆኑት ካህናት ብቻ በእግዚአብሔር ፊት እንደ ካህናት ሆነው ማገልገል ይችሉ ነበር፥ 44:15-16። ሰሎሞን በእብደታር ፋንታ ሰደቀን ሊቀ ካህን እጽርጎት ነበር። ከዚያ ቀጥሎ እግዚአብሔርን በጣም ቀርበው እንደ ረቃጹ ያገለገሉት የሳደቅ ልጆች የሆኑት ካህናት ነበሩ፥ 1ኛ.2:26፤ 27 ና 35።

የካህናቱ ልብስ መሠረት የነበረበት ላብ እንዲያልባቸው ከሚያደርገው ከሱፍ ጨርቅ ሳይሆን ከተልባ እግር ጨርቅ መሆኑ ነበረበት፥ 44:17-18 ና ዘሊ. 16:4። እነርሱም ወደ ውጫዊው እዳባባይ ተመልሰው በሚወጡበት ጊዜ ልብሳቸውን ማውለቅ ነበረባቸው፥ 44:19። ሰዎች ርኩሱና ቅዱስ የተባሉትን ቃላት ትክክለኛ ትርጉም እንዲረዱ ካህናት ፀንረቸውን፤ መጠጣቸውንና ጋብቻቸውን በሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ የተለየ ሕይወት እንዲኖሩ ታዘዘዋል፥ 44:20-23። በጠብ መካከል ስስታረቂዎች ሆነው ማገልገል ነበረባቸው፥ በዓላትና ሰንበታት በሚገባ ተክብረው እንዲውሉ ልዩ ትዕዛዝ ተሰጥቷቸዋል፥ 44:24። የሞተን ሰው ረሳ በመካካት ረሳቸውን ማርከስ እይፈቀዳቸውም ነበር፥ 44:25-27። ነብረታቸው እግዚአብሔር ብቻ ስለነበር ከመሥዋዕቶቹ ሊመገቡ ይችሉ ነበር፥ 44:28-31።

የምጽራቱ አከፋፈል (45:1-8 እና 47:13-48:35)

የእንገሪቱ ወሰን በስተምስረቅ የዮርዳኖስ ወንዝና የጨው ባሕር፤ በስተ ምዕረብ ደገሞ ታላቁ ባሕር ነበሩ፥ ሰሜናዊው ድንበር ልክ ከጢሮስ ከፍ ብሎ ከደማስቅ አጠገብ ከታላቁ ባህር ሲሆን ጸቡባዊ ከጨው ባሕር ትንሽ ወደ ሰሜን ከፍ ብሎ ከገብፅ ጆረት እፍ እካባቢ ነው፥ 47:15-20። ከዮርዳኖስ በስተምሥረቅ በኩል የእነርሱ የሆነ ምድር አልነበረም። በእነርሱ መካከል የተቀመጡት የቦዕድ ሰዎችም እነዚህ ከነብረታቸው መካረል ይችሉ ነበር፥ 47:22-23።

የሌዊ ነገድ ርስት እግዚአብሔር ስለነበር እንደ ሌሎቹ ነገዶች ርስት አልተሰጣቸውም ነበር። በዚህ ረንታ አሥረ ሁለቱን ነገዶች ለማሟላት የዮሴፍ ሁለት ልጆች ኢፍረምና ምናሴ እያንዳንዳቸው ድርሻ ተሰጥቷቸው ነበር። የተቀደሰው የእግዚአብሔር ድርሻ የምጽሩ መካከል ነበር፥ የመሬት ድርሻ ከእርሱ ገረና ቀኝ ያሉት ሰፍረዎች ነበሩ። የይሁዳ፤ ሮቤል፤ ኢፍረም፤ ምናሴ፤ ንፍታሌም፤ ኢሲር የዳን ምድር ሰሜናዊው ሲሆን የብንያም፤ ስምዖን፤ ይሳኮር፤ ዛብሎንና ጋድ ጸቡባዊ ይሆናል፥ 48:2-29። የተቀደሰውን ክብር የተጠጉት ሁለት ነገዶች መሲሃዊውን የተስፋ ቃል የተቀበሉት ይሁዳና የረሐል የመጨረሻ ልጅ የነበረው ብንያም ናቸው፥

ዘፍ. 49:8-12:: የከተማዬት አሥረ ሁለት በርች የተሰየሙት በጽዕቆብ 12
 ልጆች ስም ነው፡፡ 48:30-34:: የሌዊ ስም ተጠቅሷል፡፡ ስለዚህ በሁለት
 ልጆቹ ረገታ የየሴፍም ስም ተሰይሟል፡፡

ታላቁ ጣሕር

የየርዳኖስ ወንዝ

ዳን

ኤሴር

ነፍታሌም

ምናሲ

ኢፍረም

ሮቤል

ይሁዳ

የሌዊ ጽርሻ

የመሪው

የሥረው

ጽርሻ

የካህናት ጽርሻ

ቤተ መቅደስ

ጽርሻ

የከተማ	ከተማ	የከተማ
መሬት		መሬት

ብንደም

ስምሥን

ይሳኮር

ዛብሎን

ጋድ

ከህናት ጭቆናቸውን ትተው ትነክለኛ የሆነውን መሥረት ነበረባቸው። 45:8-9። መሪው በባላት ወቅት በቂ መስዋዕቶችን ማቅረብ እንዲቻል ለዚያ የሚጠቅሙትን ነገሮች አምቦሉት የሚለው ትዕዛዝ አደሰ ነበር። 45:13-17። ሕዝቅኤል በተጨማሪ የተቀዳሱ ቀናትን የሚመለከቱ ጸንቦቶች ሰጥቷል። 45:21-46:15። ከነዚህ መነክላ ብዙዎቹ መሴ ለሕዝቡ የነገረቸውን ይመሰሉሉ። ሊቀ ካህን የተባሉትና የመዋጆት ቀን ወይም የሰርዓት መነጻጽ የሚባሉት ነገሮች ጨርሶ አልተጠቀሱም። ምድሪቱ የሕዝቡ መሆን ስለነበረባት መሪው ፈጽሞ ለባዕድ ሰው ርስት መሰጠት አይቻልም ነበር። 46:16-18። ሕዝቅኤልን ይመራው የነበረው ሰው በተጨማሪ የሕዝቡን ምፅዋቶችና መስዋዕቶች መቀቀያ ኩሽናዎችን አሳየው። 46:19-24።

መጽሐፍ ሚያ

1. ካህናት በመሆናቸው ከጋጢአት ተለይተን በተጠረንበት መጠረት በሚገባን የቀድሞ ኑሮ ለእግዚአብሔር መኖር አለብን። ኢፌ. 4:1 ። 2 ቆሮ. 6:17። ጌታ ውረሳችን ነው። እኛም የእርሱ ወረሾች ስለሆንን በሰማያዊ ስፍራዎች በመንፈሳዊ በረከቶች ሁሉ ተባርክናል። ሮሜ 8:17 ፤ 32 ና ኢፌ. 1:3።

2. ሐላፊነታቸውን ስላልተወጡና በጋጢአት ስለወጸቁ እግዚአብሔር የሊዋውድንን መብቶች እንዳንጸባገር ነጥቋቸዋል። እኛም ልክ እንጸ ዳውሎስ ሰውነታችንን ካልተቀጣጠርን እግዚአብሔር በእርሱ አገልግሎት ወስኖ ያሉንን እንዳንጸ መብቶች ይሳቀናል። 1 ቆሮ. 9:26-27። ሙሉ በሙሉ ባንረጃም እንኳ ክፋት ሳይሆን አይቀርም ብለን ከምንፈረው ነገር ሁሉ መረቅ ይኖርብናል።

3. ሕዝቡ መስዋዕቶችን መስጠት እንዳይነበረባቸውና እንዳይደሙ በማጽረጋቸው ይባረኩ እንዳይነበር ሁሉ ለእርሱ በምንሰጣቸው መስዋዕቶች እግዚአብሔር ይባርክናል። ፈል. 4:18-19።

4. እግዚአብሔር ለሕዝቡ በአጠቃላይ ኃላፊነቶችንና መብቶችን ስለ ሰጠ እኛም ጽንሞ የፈሳችን የሆኑ ኃላፊነቶችና መብቶች አሉን። እግዚአብሔር የሰርዕትና የፍፁምነት አምላክ ነው።

1. ሀ/ ወደ ምሥረቅ ስለሚመለከተው በር እንዲያስተምሩ ምን ትዕዛዝ ሰጠ? ለምን? ሐዘ. 44:1-3
ለ/ ስለ ሌዋውያን ምን ትዕዛዝ ሰጠ? ለምን? ሐዘ 44:10-14
2. ካህናት መሆን ያለባቸው የየትኛው ቤተሰብ አባላት ናቸው?
3. የካህናት ጋብቻን በሚመለከት ረገድ የተሰጠው ደንብ ምን ነበረ? ሐዘ. 44:22
4. የወይን ጠጽን ስለ መጠጣት የተሰጣቸው መመሪያ ምን ነበር? 44:21
5. ካህናት ከምድረቱ ምንም ርስት ስላልነበራቸው መመገብ ይፈቀዳቸው የነበረው ምንጥል ምንድን ነው? 44:29-30
6. ሀ/ ዛሬ ካህናት እነማን ናቸው? 1 ጴጥ:2:5
ለ/ ካህናት ምን መሆን አለባቸው 1 ጴጥ:15-16
ሐ/ ሊቀ ካህናታችን ማን ነው? እንዴት ያለ ነው?
ዕብ.2:17-18; 4:14-15 7:26
7. በምስረቅና በምዕረብ በኩል የአገሪቱ ወሰን መሆን የነበረባቸው ምን ምንድን ናቸው?
8. ለመሪውና ለነገሪቱ ከተሰጡት መሪዎች እንዳር ቤተ መቅደሱ የት መሆን ነበረበት?
9. በሐዘ 45:15-20 ሶስት ጊዜ እንደተጠቀሰ ሰዎች መስዋዕት ለምን አቀረቡ?
10. ዛሬ ዘመናዊነታችን እንዴት ይሰረዳል? ዕብ.10:4-10; 1ዮሐ.2:1-2

ትምህርት ሃጻ

ቤተ መቅደሱና ውኃዙ (ምዕረፍ 47)

ስለ ቤተ መቅደሱ በዘመናችን የቀረበ ትርጉሞች

1. ምርኮኞቹ ወደ አገራቸው ሲመለሱ እንደገናበት የተሰጣቸው ትክክለኛ ዕቅድ ነው በማለት እንዳንጽ ሰዎች ሐዘቀኢል ስለ ቤተ መቅደስ የዓፈውን ክፍል ይተረጎሙታል፡ 43:10። ቢሆንም ዕቅዱ ለገንበኛ እንደሚሰጥ ዓይነት በዘርዘር የተሰጠ ሳይሆን ለካህን እንደሚሰጥ ሆኖ በመንፈሳዊ ትርጉም የቀረበ ነው። ለእነርሱ የተሰጠ የእንዲያስተምሩ ዕቅድ ቢሆንም እንኳ ምርኮኞቹ ደንን የሚመስል ቤተ መቅደስ አልገነቡም።

2. እንደገና ምዕረግን የቤተ መቅደሱ ዕቅድ የተሰጠው የቤተክርስቲያንን ሥርዓትና ንጋዕነት ለማብራራት ነው ብለው ያስተምራሉ።

3. እንደገና ሰዎች ቤተ መቅደሱ በነበሩበት የ1000 ዘመን መንግሥት ይገነባል ብለው ይገምታሉ። ቢሆንም ክርስቶስ በብሉይ ኪዳን ዓይነት መስዋዕቶችና ነህነት ስለፈፀመ እንደገና መስዋዕቶች እያስፈልጉም፥ እነዚህ ሰዎች ሐዘቅኤል የገለፃቸውን አምልኮዎች በማብረረት ረገድ ቸገር አላቸው። በብሉይ ኪዳን ዘመን መስዋዕቶች ሁሉ የክርስቶስን መስቀል እንደበቁመው ሁሉ ሐዘቅኤል ዕቅድ ያወጣለት ቤተ መቅደስም በ1000 ዘመን ወቅት ቢሠራ ልክ የጌታ አረት መታባረድ እንደሆነ እርሱም የክርስቶስን መስቀል ሳያሳስብ እይቀርም ብለው ትርጉም ያቀርባሉ። ክርስቲያኖች እርግጠኛነት ቃል ኪዳንንና መስዋዕቶችን ወደ ማክበር ይመለሳሉ ብሎ ማሳሰብ በጣም አዳጋቸው ነው። ዕብ. 10:18።

የወደ ፊቱን የቤተ መቅደስ አምልኮ ለመገለጥ ሰሚዎች ሊረዱት በሚችሉ ምሳሌያዊ ቋንቋ መጠቀሙ ነው ብለው ሌሎች ምሁራን ያሰረዱሉ። ፋሲካ በደም የመዋጆት ምሳሌ ነው። 45:21-24። የዳስ በሃል እግዚአብሔር ለህዝቡ ያለው እንክብካቤና የእነርሱ ጸስታ ምሳሌ ነው። 45:25። ከዚህ ትርጉም እንዳር ቤተ መቅደሱና ከተማዬ እንደገና ይገነባሉ። ነገር ግን ዋናው ነጥብ ይህ ቢሆንም የተለያዩት ትምህርታዊ ነጥቦች በስዕላዊ እነጋገሮች ተገልፀዋል።

4. እንደገና ሐዘ. 40-48 እንዲሁ የሚፈጸም ትንቢት ሳይሆን የሚመጣውን መንግሥት በሥዕላዊ ቋንቋ የሚገልጥ ረዕይ ነው የሚል የሳብ አላቸው። በዚህ ውስጥ የእግዚአብሔርን ቅድስናና ታላቁነት ፤ ከሐዘቡ የሚፈለገውን ቅድስናና አምልኮ እንዲሁም ለእነርሱ የሚያደርግላቸውን ልንመለከት እንችላለን። ስለዚህ ሰዎች ተስፋ ሳይቀርጡ በተሰጣቸው ረዕይ መንፈሳዊ እርካታ እንዲያገኙ ሐዘቅኤል ትምህርቱን ከሚያውቁት ቤተ መቅደሱና ከተለማመዱት አምልኮ እንዳር አቅርቦላቸዋል።

በተረ ቁጥር 4 ላይ የቀረበው ትርጉም የበለበሰ ሳይረከብ አይቀርም። የከተማዬና የቤተ መቅደሱ ታላቁነት የእግዚአብሔር ገናኝነት ያበሥረዳል። የቤተ መቅደሱ ትክክለኛነት እግዚአብሔር በወቅቱ ያቀደው ፍፁም መሆኑን ያሳስባል። የመሥዋዕት ጽንጋጌ አምልኮ ሁሉ ንፁህ መሆን እንዳለበት ያሳያል። የእግዚአብሔር ህልውና በሐዘቡ መካከል መገኘቱ ጽኑ ትልቅ ማድረጉንና ጋቢነት የተወገደ መሆኑን ይጠቁማል። ወንዙ የአዲሱ ሐይወት ሙሉ ምልክት ሊሆንና ወደ ደረቅ ቦታዎች እንኳን በረከት የሚመጣ መሆኑን ሊያመለክት ይችላል። ዙፋኑ በመካከል ይሆንና ከዚያ ጊዜ ጀምሮ የከተማዬት ስም «እግዚአብሔር በዚያ እለ!» ይባላል። 48:35። የመጨረሻውን ፍፃሜ በአዲሱ ሊዩሩሳሌም ውስጥ ለማየት እንጠባበቃለን። ረዕይ 21 ና 22።

ከቤተ መቅደሱ መጽረክ ሥር ተነስቶ በስተምስረቅ በኩል ጨው ባሕር እስከሚደርስ ጽረስ ኃይል እየጨመረ የሚፈሰው ወንዝ ከቤተ መቅደሱ ውስጥ ከእግዚአብሔር መኖሪያ ጀምሮ ለተቀሩት የአገሪቱ ክፍሎች የሚደረሱት በረከቶች ምሳሌ ነው።

ወንዙ መጀመሪያ ላይ በጥቂቱ መፍሰስ ይጀምራል። ከዚያም ቁርጭምጭሚት ጽረስ ይሆናል። ቀጥሎ ጉልበት ጽረስ የሚያጠልቅ ይሆናል። ከዚያም ወገብ ጽረስ ይደርስና ሕዝቅኤል ሊያቋርጠው የማይችለው ትልቅ ወንዝ ይሆናል። ለመዋኘትም የሚደስቱበት በቂ ጥልቀት ነበረው። 47:3-5። ወንዙ የፈሰሰው ቀድሞ ጽረቅ በረሃ በነበረ ምድር ውስጥ ቢሆንም እንኳ ልምላሚ ደስገኛል። በወንዙ ዳርም ጸገጥ ዛፎች አሉ። 47:7። በመጨረሻም ወንዙ ወደ ጨው ባህር ይገባና ዓሶችና ነፍስ ያላቸው ነገሮች ሁሉ ሊኖሩ የሚደስቱላቸው ሕይወት የሚሰጥ ንፁህ ውኃ ይሆናል። 47:8። ዛፎች በየወሩ ለምግብ የሚሆን ፍራ ያፈረሱት ቅጠሎችም ጸገጥ የሚፈውሱ ይሆናሉ። ውኃው ይህንን ያህል ኃይል ያገኘው መፍሰስ የጀመረው ከቤተ መቅደስ ስለሆነ ነው። 47:12። ቤተ መቅደሱ በወንዙ አማካይነት የሕይወት ፤ የፈውስና የፍራስማነት ምንጭ ይሆናል።

ሌሎች የወንዙ ምሳሌዎች

1. በመጀመሪያውና በአዲሱ ተፈጥሮ ውስጥ ገነት በአረት እቅጣጫዎች በተከፋፈለ ወንዝ ተጠጣ ነበር። በወንዙም ዳርና ዳር ፍራ የሚያፈሩ ዛፎች ነበሩ። ዘፍ.2:9-10።

2. የሐንስ በረዕይ መጽሐፍ ውስጥ በመጨረሻዎቹ ዘመናት የእግዚአብሔር ሕዝብ የሚያገኛቸውን መንፈሳዊ በረከቶች ለማሳየት ተመሳሳይ ምሳሌ ተጠቅሟል። ረዕይ 22:1-2።

3. ወንዙ በአማኝ ሕይወት ውስጥ የመንፈስ ቅዱስን ሥራ ምሳሌ ያቀርባል። ዮሐ. 7:37-39። የዚህ ሕይወት ምንጭ የኢየሱስ ክርስቶስ ሞት ነው። ይህም በብሉይ ኪዳን መሰዊያ ተመስሏል። አማኝ እግዚአብሔርን ይበልጥ እያወቀ ሲሄድና መንፈስ ቅዱስ ሕይወቱን እንዲቆጣጠረው ሲፈቅድ የእግዚአብሔር በረከቶች እንደ ጥልቅ ወንዝ ሆኖ ያገኛቸዋል። የአዲሱ ህይወት። የፈውስ፤ የፍራስማነትና ወዘተ በረከቶች ሁሉ ምንጭ የሚመነጨው መስዋዕት ከሚታረድበት ከመሰዊያ ሥር ነው።

የረዕዩ ውጤቶች

ሕዝቅሌል በመጽሐፉ መጀመሪያ ላይ የሚያቀርበው የእግዚአብሔርን ነብር ረዕይ ነው። በዚህ ረዕይ ውስጥ እግዚአብሔር በዙፋኑ ላይ ተቀምጦ ምድርን የሚነኩትን ተሽከርካሪዎች ሲቆጣጠር ይታይ ነበር። በሁለተኛው ረዕይ ውስጥ ጸጽቆ ፈረጁ ሆኖ በኃጢአት ላይ ሲፈርድ ይታያል። በዚህ ረዕይ ውስጥ የረከሰውን ቤተ መቅደስ ትቶ ሲወጣ ታይቷል። ምዕ. 8-11። በሦስተኛው ረዕይ ውስጥ የጌታ ነብር ክፋትን ባሻገረው በመጨረሻው ጽል እማካይነት ወደ ምድሪቱና ወደ ቤተ መቅደሱ ተመልሶ ሲመጣ እናየዋለን።

በብሉይ ኪዳን ውስጥ ቤተ መቅደሱ፤ ሥርዓቶቹና መስዋዕቶቹ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የተረጋገጠውን ግንኙነት ደንዘግሮቃል። ሰው ከፈጣሪው ጋር ያለው ግንኙነት የሕይወቱን እቅጣጫዎቹ ሁሉ ይቆጣጠራል። የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ጸም የብሉይ ኪዳን መስዋዕቶች ማካተትም ነው። በዚህ ጸም የነፃ ልቦቹ የመንፈስ ቅዱስ መኖሪያ ይሆናሉ። በመታዘዝና በምስጋና ጌታን ለማምለክ እንዲቶሉ እንዲሁም እድሳትንና ይቅርታን ለማግኘት ወደ ፅንሰተ ሐሳብ እንዲቀርቡ ይረዳቸዋል።

ኃጢአትንና ውጤቶቹን ማለት ጦርነት፤ ፍቃድ፤ አድልዎ፤ ጥላቻ፤ ረሃብና ሞት በዙሪያቱን እንመለከታለን። ሕዝቅሌል ከነዚህ ነገሮች እንፃር እግዚአብሔር ዓላማ እንዳለው እናውቃለን። ስለዚህ ክብሩን እየተካፈልን ለዘላለም ከእርሱ ጋር የመኖር ተስፋ ስላለን ሐሴት እናደርጋለን።

የትምህርት ሃያ ጥያቄዎች

1. ከሕዝቅሌል ቤተ መቅደስ

ሀ/ ስለ እግዚአብሔር?

ለ/ ስለ ቅድስና? ምን ትምህርት እንማረለን?

2. ሀ/ ወደ ፊት ኃጢአቶቹንን ለመጸምሰስ የጸም መስዋዕት ያስፈልጋል?

ለ/ በሕዝቅሌል ቤተ መቅደስ የጸም መስዋዕት እንዳገና ቢጸረገ ምን ትርጉም ይኖረዋል?

3. ሀ/ ወንዝ መፍሰስ የጀመረው ከየት ነው? ሕዝ 47:1

ለ/ ዛሬ በቤተሰብም በመንግሥትም መታደስ ከየት መጀመር አለበት?

4. ሀ/ በሕዝ. 47:3-5 ውሃው እየበዛ በመሄዱ የምን ምሳሌ ነው?

ለ/ በእነተ ሕይወት ውስጥ የሕይወት ውሃ ወንዝ እየበዛ ሲሄድ ይታያል? ዮሐ. 7:37-39

ሐ/ እየበዛ ካልሄደ በምን ምክንያት ነው? እንዲበዛ ምን እርምጃ መውሰድ አለብህ?

5. ሀ/ የወንዙ በበረሃው ምድር ውስጥ መፍሰስ ውጤቱ ምን ነበር?

ሐዘ.47:7-12::

ለ/ ይህንን ስናነብ ምን ያስተምረናል?

6. ሀ/ ወንዙ በመጨረሻ የሚገባው የት ነው? ውጤቱስ ምንድን ነው?
ሐዘ.47:8

ለ/ ጨው ባህር መውጫ ስለሌለው የሞት ባህር ሆነ:: የኛ ሕይወት እንደ ጨው ባህር እንዴት ሊመስል ይችላል? እንደዚህ ከሆነ ምን ማድረግ አለብን?

7. በትንቢት ሐዘቆኤል ውስጥ የሚገኘው ውንዝ በየሐንሰ ረዕይ 22:1-2 ከሚገኘው ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው? ሶስት መልሶች ሰጥ::

8. ሀ/ የሐዘቆኤል ቤተ መቅደስ እምልኮ ከሶሎሞን ቤተ መቅደስ ጊዜ እንዴት ይለያል?

1/ ታቦት

2/ ፅላት

3/ መጋረጃ

ለ/ እንዴት ይመሳሰላሉ?

9. በክርስቶስ ሺህ ሞት ውስጥ የሚቋቋመው የሐዘቆኤል ቤተ መቅደስ በአዲሲቱ እየረገጠም ይገኛል? ረዕይ 21:22-27::

10. ዛሬ በእግዚአብሔር ትዕዛዝ መሠረት እንኖረለን?

-እርሱ በሰጠን መንገድ ወደ እርሱ ቀርባለን?

-በቤተክርስቲያን፣ በቤተሰብ፣ በግላቸን እንደሚገባን እናመልከዋለን?

-ትክክለኛ እምልኮ በህይወታችን ውስጥ ቅድስናን ያስከትላል?

-የመንፈሳዊ ሕይወት ዕጽገት እጥረት ይታይብናል?

-የኛ ሐላፊነት ምንድን ነው?

2ዲጥ.3:18 በእኛ ውስጥ የገደለውን ነገር እግዚአብሔር እንዲሞላልን እንለምነው::

የክለሳ ጥያቄዎች

አበይት ሰዎች

1. ከሐዘቆኤል በፊት በምርኮ የተወሰደው ነቢይ ማን ነበር?
2. የዚህ ነቢይ አገልግሎት የትኛ በተለይም ለማን ነበር?
3. በይሁዳ የነበሩትን ሰዎች ያገለገለው የኢየሩሳሌም ነቢይ ማን ነበር?
4. ኢየሩሳሌምን የጸመሰሳት የባቢሎን ንጉሥ ማን ነበር?
5. ከሐዘቆኤል ጋር በተመሳሳይ ዘመን በምርኮ የተወሰደው የይሁዳ ንጉሥ ማን ነበር?
6. ባቢሎናውያን ያነሡትና በእነርሱም ላይ እምቅ በምርኮ ወደ ባቢሎን ተወስዶ የነበረው ንጉሥ ማን ነበር?
7. ባቢሎንን የያዘውና እይሁዶች ወደ አገራቸው መመለስ እንደሚችሉ የነገረቸው የፋርስ ንጉሥ ማን ነበር? ዜና.36:23::
8. በተጨማሪ ስለ ኪሩቤል የጻፈ፤ የእግዚአብሔርን ክብርና የእሥረኤልን የወደፊት ሁኔታ በረዕይ የተመለከተ የአዲስ ኪዳን ጸሐፊ ማን ነው?

አቢይ ወቅቶች

1. የአኪንና ሕዝቅኤል ወደ ባቢሎን የተወሰዱት በየትኛው ዘመን ነበር?
2. ሕዝቅኤል በምርኮ ሲወሰድ ዕጽሜው ምን ያህል ነበር?
3. ይህ የሆነው ከኢየሩሳሌም መፍረስ ከምን ያህል ዓመት በፊት ነበር?
4. የእግዚአብሔርን ክብር ረዕይ ተመልክቶ እገልግሎቱን ሲጀምር ዕጽሜው ምን ያህል ነበር?
5. ኢርምያስ ምርኮው የሚወስደው ምን ያህል ዓመታት ነው አለ?
6. ኢየሩሳሌም የተጸመሰሰችው በየትኛው ዘመን ነበር?
7. ሕዝቅኤል መልዕክቶቹን መመዝገብ የጀመረው ከየትኛው ዘመን እንሥቶ ነው?

ዋና ዋና መንግስታት

1. ኢየሩሳሌምን የጸመሰሰች የትኛው መንግሥት ነው?
2. ሕዝቅኤልን በምርኮ የወሰደው የትኛው መንግሥት ነው?
3. የኢሳው ተወላጅ የሆነው የትኛው መንግሥት ነው?
4. የዓሳ ማጥመጃ መረቦች ማስጫ ጽንጋይ ተሆናለቱ ብሎ እግዚአብሔር የተናገረው ስለ የትኛይቱ መንግስት ነው?
5. ባቢሎንን በመቃወም እይሁዶች ዐርዳታ ለማግኘት ፈታቸውን የመለሱት ወደ የትኛው ኃይለኛ መንግሥት ነው?
6. በውበት ፍፁምና በባሕርቱ መካከል በእግዚአብሔር ዙፋን ላይ የተቀመጠ መሆኑን የተናገረው የየትኛው መንግስት ነገሥ ነው?
7. ኃጢአት እስከተገኘበት ጊዜ ጽረስ በጥበብ የተሞላና እንደ ጠባቂ ኪሩብ ተቀብቶ ነበር ብሎ እግዚአብሔር የተናገረው ስለ የትኛው መንግሥት ነው?
8. ረሱን የአባይ ወንዝ ፈጣሪ በማለት ሲሰይም እግዚአብሔር የውንዝ አውራ ነህ ብሎ ደዋረጸው የየትኛውን አገር ንጉሥ ነው?
9. እግዚአብሔር እንደሚረርድባቸው የተናገረው ሁለት ሌላ የእስራኤል ጠላቶችን ስም ጥቀሱ።
10. የሴይር ተረረ የሚገኘው በየትኛው አገር ነው?

ቁልፍ ሐረጎች

1. እግዚአብሔር ስለ ፍርድና ስለ እሥረኤል ተመልሶ መቋቋም የተስፋ ቃል ምክንያት ሲሰጥ የተጠቀመበት ቁልፍ ሐረግ ምንድነው? 13:23 እና 35:4።
2. እግዚአብሔር ሕዝቅኤልን ማን ብሎ ጠረው? 39:1።

3. ሕዝቅኤል መልዕክቱን ያስተዋወቀው እንዴት ነው? 24:15::

የሕዝቅኤል ዋና ዋና ክፍሎች

ምዕረፍ	ዕብይ ትምህርት	ዘመን ከኢየሩሳሌም እንፃር	ስለ እግዚአብሔር ክብር የሚናገረው ነገር
1-3	የሕዝቅኤል ጥሪ	ከኢየሩሳሌም መወረር በፊት	የእግዚአብሔር ክብር ለሕዝቅኤል ተገለጠለት
4-24	1.	4.	7.
25-32	2.	5.	
33-48	3.	6.	8.

ሕዝቅኤል በምልክትነት

* መጽሐፎቻቸውን ሳትከፍቱ በእያንዳንዱ ክፍል ሕዝቅኤል ምን ዓይነት ምልክት እንዳሳየ ግለጹ።

1. 4:1-3
2. 4:4-8
3. 4:9-17
4. 5:1-17
5. 12:2-7
6. 37:16-17

የሕዝቅኤል ረዕዮች

* መጽሐፎቻቸውን ሳትከፍቱ እያንዳንዱ ጥቀስ ምን እንደመለከተና መሠረተዊ ትርጉሙንም ተናገሩ።

1. 1:4-28
2. 2:9-3:9
3. ምዕ. 8
4. 10:4 ፤ 18 ና 11:23
5. ምዕ. 15
6. ምዕ. 37
7. ምዕ. 40-48

የሐዘቅኤል ምሳሌዎች

* በሚከተሉት ክፍሎች ምሳሌዎቹንና - ተርጉማቸውን ተናገሩ።

1. 17:1-21
2. 17:22-24
3. ምዕ. 23
4. ምዕ. 24

የሐዘቅኤል ቀጥተኛ ትንቢቶች

* ዘቀ ብለው ለተጠቀሱት መንግሥታት ነቢዩ ሐዘቅኤል ምን እንጸተነበዩ በእሴቱ ገለጹ።

1. ስለ አረቱ የአስረኤል ገረቤቶች ማለት እሞኅ፤ ሞአብ፤ እደምና ፍልሰጥኤም፥ ምዕ. 25።
2. ስለ ጢርስ፥ 26:4 ና 14
3. ስለ ግብፅ፥ 29:12-15
4. ስለ ግብፅ ፈርዖን፥ 30:21-25

ሐዘቅኤል በመገባዊነት

1. ሐዘቅኤል በገባዊ እንዲሆን በመጀመሪያ የተነገረው መቼ ነበር? 3:16።
2. በገባዊ እንደመሆኑ መጠን የነበሩበት ኃላፊዎች ምን ምን ነበሩ? 3:18-21።
3. እንደገና በመገባዊነት የተላከው መቼ ነበር? 33:7 ና 21።

1. የጸረቁ ጽሁፍቶች የምን ምሳሌ ናቸው?
2. የጽሁፍቶቹ መሰብሰብ ትርጉም ምንድነው?
3. የሰዎች ከመቃብር መውጣት ትርጉሙ ምንድነው?
4. በገንዘብ ማግኘት ላይ የተሳተፈው ትክክለኛ ዋና ትርጉም ምንድነው?
ምዕ. 38 ና 39::

የእስረኤል እንደገና መሰብሰብ የተስፋ ቃሎች

1. እግዚአብሔር እንደነገረ ሰዎችን ሠጥቶ የሰጸደቸው ለምንድነው?
11:16::
2. እግዚአብሔር በሌሎች ስጦታዎች እምልባቸው እንዲቀሩ የረለገው ለምንድነው?
11:17::
3. ሠጥቶ ስጦታቸው ሲመለሱ ጣዖቶቻቸውን ምን ያደርጓቸዋል?
11:18::
4. እግዚአብሔር እድል/ላቶኝ ላይ ብሎ ተስፋ የሰጣቸው ምንድነው?
11:19
36:11
36:24
36:25
36:26
36:28
36:30
5. ይህንን ሁሉ የሚያደርግላቸው ለምን ብሎ ነበር?
36:22::

እዲሁ ቤተ መቅደስ (ምዕረፍ 40-43)

1. የሚገኘው መቼ ነው?
2. መስዋዕቶች እሁኑም ሠጥቶችን እንዲላኩ ናቸው?
3. ከቤተ መቅደሱ ከመነሳሳት ሠጥቶች የተገኙት በረከቶች ምንድነው?
47:12::

የትምህርት እንደ መልሶች

1. የአሰር መኅ/ሥት ነበር
2. ሀ/ ኢዮስደስ ሲነገስ ነው
ለ/ ብዙ መንፈሳዊ እንቅስቃሴዎችን አደረገ
3. ሀ/ ለሰባ ዓመታት
ለ/ ነገሥ ዮአኒኒን ከተማረከበት ጊዜ ጀምሮ ነው
4. ሲዴቅደስ ተሾመ
5. ሀ/ በ597 እክልበ ከዮአኒኒን ጋር ተወሰደ
ለ/ ናቡከደነሾር ኢየሩሳሌምንና ቤተ መቅደሱን ጨርሶ ጸመሰሰ
6. ሀ/ ቂሮስ የተባለው የፋርስ ነገሥ ፈቀደላቸው
ለ/ ከ70 ዓመታት በኋላ ነበር
7. ሀ/ ኢየሩሳሌም ከተጸመሰሰ በኋላ ተዳረ
ለ/ ተስፋቸውን የቆረበቱትን አይሁዶችን ለማፅናናት ነው
8. በቀድሞት ቅዱሳን ውስጥ በጢሩቤል መካከል የሚታየው ጸማቅ ብርሃን
የእግዚአብሔርን መኖር ያመለክታል
9. ትንቢቶች ሲፈፀሙ ማለትም የፍርድና የእስረኤል ወደ እገረቸው
መመለስ ሲፈፀም ነው
10. የግል አስተያየት

የትምህርት ሁለት መልሶች

1. ሀ/ እግዚአብሔር የሚያዘረታቸው ማለት ነው
ለ/ ካህን ነበር
2. ሀ/ ወደ ባቢሎን ተማረከ
ለ/ 25 ዓመት ሲሞላው ተማረከ
ሐ/ ናቡከደነሾር ነው
3. ሀ/ ኢርምያስና ዳንኤል ናቸው
ለ/ ኢርምያስ የተነበየው በኢየሩሳሌም ሲሆን ዳንኤል ጸግሞ በባቢሎን
ውስጥ ነው
4. ሀ/ አይሁዶች ጣዖትን በማምለካቸውና በኃብሊኦታቸው ምህንጃት ነው
ለ/ በምርጥ ወደ ባቢሎን የተወሰዱት የነገሥታት ዘሮች፣ ካህናት፣
ወታደሮችና የእጅ ባለሙያዎች ያሏቸው ሰረተኞች ነበሩ። ጸሆች
ንግ አልተወሰዱም
5. ሀ/ እግዚአብሔር ባቢሎንን እንደሚጸመሰስና እስረኤላውያንም ያኔውት
ወደ እገረቸው እንደሚመለሱ በሐሰት አስተማሩ
ለ/ ኢየሩሳሌም በኃብሊኦታቸው ምህንጃት እንደምትጸመሰስና እስረኤላ
ውያን ለጊዜው ወደ ባቢሎን እንደሚማረኩ አስተማረ
6. ሀ/ እስረኤላውያን ነስሐ ዝቅተው የእግዚአብሔርን ይቆር ባደኑት

እንዲያውቁ ነበር

- ለ/ ሕዝቅኤልና የሐንሰ ሁለቱም ምርኮኞች ሆነው ጌታን በረዕይ አይተውታል። ሁለቱም መፅሐፉን እንዲበሉ ተነገሯቸዋል
- ሁለቱ ስለ አስጨናቂው ፍርድና ቀጥሎም ስለሚመጣው የክብር መንገስ ተንብዋል
7. ኃጢአተኞች መሆናቸውንና እንደሚያጠፋቸውም ተናገረ
8. እርሱን የሚያውቁበትን ማስተዋል ይሰጣቸዋል፤ ወደ አገራቸውም ይመልሳቸዋል
9. ሀ/ የኢየሩሳሌም መወረርና መጥፋት ነው
- ለ/ በዚህ ምክንያት የሕዝቅኤል መንገስት እውነተኛ መሆኑን ይረዳሉ፤ እግዚአብሔር በኃጢአታቸው ምክንያት ህዝቡን እንደሚቀጣ፤ በኋላ ግን ወደ አገራቸው እንደሚመለሱ ለማድረግ አላማ እንዳለውም ይረዳሉ። ይህንን በተገነዘቡ ጊዜ ወደ አገራቸው ለመመለስ ዘገጁ ይሆናሉ ማለት ነው
10. የግል አስተያየት

የትምህርት ሶስት መልሶች

1. ሀ/ በባቢሎን አገር በኮቦር ወንዝ ጸርቻ ነበር
- ለ/ ዕድሜው 30 ዓመት ነበር
- ሐ/ ስድስት ዓመት
2. ሀ/ አረት አረት ፈቶች ነበሯቸው
- ለ/ አንዱ የአንበሳ፤ አንዱ የንሥር አንዱ የጥጃ፤ አንዱም የሰው መልክ ነበሯቸው
3. ሀ/ ከሁሉ በላይ የእግዚአብሔር ኃይል፤ ፈቃድና ዓላማ እንዲለ ያመለክታል
- ለ/ እግዚአብሔር ሕዝቡንና አገራቸውን ፈፅሞ እንደማያጠፋ ያመለክታል
4. ሕዝቅኤል ያየው ረዕይ በኢየሩሳሌም ሳይሆን በባቢሎን ታይቶ ነበር
5. ዋናው ነጥብ የሕዝቅኤል እግዚአብሔርን በረዕይ ማየት ነበር
6. ሕዝቅኤል የእግዚአብሔርን ክብርና የረሱን ጸካማነት በመረዳት የእግዚአብሔር መልክተኛ እንዲሆን ለማዘጋጀት ነው
7. ሀ/ በሚቃጠል ቁጥቃጦ ውስጥ ነበር
- ለ/ ህዝቡን ከገብፅ ባርነት ነፃ ለማውጣት እንዲመራቸው ነበር
- ሕዝቅኤል የተላከው ህዝቡ በባቢሎን ምርኮ በነበሩበት ወቅት የሂደባቸውን ምክንያትና ወደ ፊት የሚጠብቃቸውን የበረከት ቃል ኪዳን ለህዝቡ እንዲናገር ሲሆን ሙሉ ግን የተላከው ህዝቡን ከገብፅ ባርነት መርቶ እንዲያወጣቸው ነበር
8. የግል አስተያየት
9. የግል

10. የምናገለግለው አምላክ ኃይልና ክብር የሞላው መሆኑን የሚገልፅ መፅናናት ይሰጠናል

የትምህርት አረት መልሶች

1. የሰው ልጅ ብሎ ይጠረዋል
2. ሀ/ እግዚአብሔር የላከው አመፀኞቹ፤ ኃጢአተኞቹና ልቦ ደንዳኖቹ ወደ ሆኑት ወደ አስረኢላውያን ነው
ለ/ የሐሰተኛ ነቢያት ሐሰተኛ ተነቢት ነበር
3. የእግዚአብሔርን ቃል በደንብ እንዲያሰላስለው፤ ከረሱ ጋር እንዲዋሐድ እና የእግዚአብሔርንም ዓላማ በሚገባ እንዲረዳ ነው። ረሱ ደግሞ ከተረዳ በኋላ ለሌሎች ይህንን መልዕክት እንዲናገር ነው
4. ሀ/ የእግዚአብሔርን ቃል አሰላስል አስጠንቅቀና ስለ እግዚአብሔር ፍርድ በማሰጠንቀቅ እንዲት ከፍርድ ማምለጥ እንደሚችሉ ለህዝቡ ተናገር። ምናልባት የምትናገረውን ሊሰሙም ላይሰሙም ይቻላል እንተ ግን ተስፋ ሳትቆርጥ ሰዎቹን ሳትረረ ተናገር
ለ/ እንደንመሰክር እግዚአብሔር ሐላፊነት ሰጥቶናል ስለዚህ ከሰው ይልቅ እግዚአብሔርን መኖረት ይኖርብናል
5. ሀ/ ኃጢአተኛውን ባታስጠነቅቀው እርሱ በኃጢአቱ ይሞታል፤ ደሙን ግን እግዚአብሔር ከእንተ እጅ ይጠይቃል
ለ/ ኃጢአተኛውን ብታስጠነቅቀው ግን እርሱ ንስሐ ባይገባ እርሱ ይሞታል፤ እንተ ግን ከደሙ ነፃ ትሆናለህ
ሐ/ ዓጽቁን ሰው ኃጢአት መስረቱን ብታስጠነቅቀው እርሱም ወደ ኃጢአት ቢመለስ እርሱ በኃጢአት ይሞታል፤ እግዚአብሔር ግን ደሙን ከእንተ ይሻል
መ/ ዓጽቁን ኃጢአት እንዳይሰራ ብታስጠነቅቀው እርሱም ኃጢአት ባይሰራ ያንተን ምክር በመስማቱ በሕይወት ይኖረል፤ እንተም ረስህን ታደናለህ
6. ሀ/ በጠቅላላ ስለ ኃጢአት ከመናገር የምናውቀውን ሰው ኃጢአት መጥቀስ ይከብደናል፤ ወደ ጥላቻም ሊያጸርሱን ይቻላል
ለ/ የግል ውሳኔ ማድረግ ያስፈልገዋል
7. ሀ/ እግዚአብሔር በዚያ ሰፍረ ብቻውን ሊያነጋገረውና ክብሩን ሊያሳየው ስለ ፈለገ ነው
ለ/ እግዚአብሔር የሰጠው ስራ ከባድ ስለሆነ መፅናናት ስለሚ ያስፈልገው ነው
ሐ/ የእግዚአብሔርን ስራ እንድንሰራ ከእርሱ ጋር ብቻ የምንሆንበት ጊዜ ያስፈልገናል
8. ሀ/ በማይመቹ ጊዜ የረሱን ቃል እንዳይናገር እግዚአብሔር ዲዳ አደረገው። ደግሞ የሰው ልብ ካልተዘጋጀ ሊሰማ ስለማይፈልግ የሐዘቅኤል ቃል ከንቱ ይሆን ነበር

ለ/ የእግዚአብሔርን ቃል ብቻ መናገር ነበረበት

ሐ/ ጥሩ ምስክሮች እንድንሆን እንዳንጽ ጊዜ ዝም ማለት ያስፈልገናል ስንናገር የረሳቸንን ሃሳብ ሳይሆን የእግዚአብሔርን ቃል መናገር አለብን

9. የግል አስተያየት

10. የግል አስተያየት

የትምህርት አምስት መልሶች

1. ሀ/ የጌታ ነቢይ የሆነው አኪያ የለበሰውን አዲስ ልብስ 12 ቦታ ቀድሶ አሥረን ለኢየሩሳሌም ሰጠ። ይህም የሚያሳየው እግዚአብሔር የሰሎሞንን መንግስት ቀደ አስሩን ነገድ ለኢየሩብአም እንደሚሰጥና ሁለቱን ነገድ ብቻ ለሰሎሞን ዘር እንደሚያስቀር ነው። አስሩ ነገድ የሰሜኑ ገዛት ማለትም እስረኤል ሲሆን ሁለቱ ነገድ ደግሞ ጸቡባዊው ገዛት እይሁዶች ናቸው

ለ/ ሐሰተኛ ነቢይ የሆነው ሴዴቅያስ የብረት ቀዶችን ሰርቶ በእነኚህ የብረት ቀንዶች ሶፊያውያንን እንደሚያጠፋ ለእስረኤላውያን ተነበየላቸው። ያም ማለት በሚቀጥለው ጦርነት ጽልን እንደ ሚያገኙ መገለፅ ነበር። የእግዚአብሔር ነቢይ ሚክያስም የሴዴቅያስ ትንቢት ሐሰት መሆኑንና እስረኤል በጦርነት እንደሞ ትሸነፍ ተነበየ

ሐ/ ኤርምያስ ከተልባ እግር የተሰረውን መታጠቂያ ከወገቡ ላይ ፈትቶ እንዲቀብረው እግዚአብሔር ነገረው። ኤርምያስም መቀነቱን ከቀበረበት ለማውጣት ቢሂድ ከጥቅም ውጪ ሆኖ አገኘው። እይሁዶች የእግዚአብሔር ህዝቦች ነበሩ፤ ነገር ግን የባዕድ አምልኮ በተከተሉ ጊዜ የማይጠቅሙ ሆኑ

መ/ ኤርምያስ ከሸክላ የተሰረውን ገንቦ እንዲሰብረው እግዚአብሔር ነገረው፤ ይህም እግዚአብሔር እስረኤልን እንደሚያደቁቅ የሚያሳይ ምልክት ነው

ሠ/ ነቢዩ አጋቦስ የጻውሎስን መታጠቂያ ወስዶ የረሱን እጆቹና እግሮቹ አሰረ። ከዚያም በዚህ መታጠቂያ እይሁዶች የመታጠቂያውን ባለቤት እንደሚያስሩትና ለህዝቡ አሳልፈው እንደሚሰጡት ተናገረ

2. ተማሪዎች የገላቸውን መልስ ይስጡበት

3. ከእግዚአብሔር የሚለዩን ኃጢአት ነው

4. ክርስቶስ ነው

5. ይህ የሚያሳየው ለድርጊት መዘጋጀትን እረጅሙን የልብሳቸውን እጅጌ

መጠቀላል ነው

6. እግዚአብሔር ሃሳቡን አልቀየረም ÷ ሆኖም የጴጥሮስ ረዕይ ነበር
የሐዘቅኤል ግን እውን ነበር ÷ በሁለቱም መንገድ እግዚአብሔር
መልዕክቱን ገልፅ አጽርጓል
7. ባቢሎን ነበር
- 8-10. ተወያየብት

የትምህርት ስድስት መልሶች

1. ጣዖትን በማምለካቸው ነው
2. ዘመትና ርኩስት ፍትወትም ክፉ ምኞትም መንምጃት ነው
3. እንደ መንገዳቸው መጠን ነው
4. ስለሚፈሩት እንደ ኃጢአታቸው አላደረገባቸውም
5. ሀ/ እምቢ ስላሉ እግዚአብሔርን መፍረት ስላልመረጡ ምክሩን
ስላልፈቀዱ የመንገዳቸውን ፍሬ ይበላሉ። ሲጠሩ እንኳን
እግዚአብሔር አይሰማም
ለ/ የመዳን ቀን አሁን ነው
6. ከሰይፍ፤ ከረሃብ፤ ከዱር አረዊትና ከምርኮ የተረፉት የጥቂቶቹ ሰዎች
ምሳሌ ነበር
7. እግዚአብሔር እውነተኛ አምላክ መሆኑን ይማረሉ። ነቢያት ካህናትና
ሽማግሌዎች ሲሆኑ
8. ነቢያት፡- ለህዝቡ የእግዚአብሔርን ቃል የሚናገሩ ናቸው
ካህናት ፡- ህዝቡን በመወከል በእግዚአብሔር ፊት የሚቀርቡና
የእግዚአብሔርን ቃል ለህዝቡ የሚያስተምሩ ናቸው
ሽማግሌዎች ፡- ምክርን የሚሰጡ ናቸው
9. የኛን ቅጣት በተሸከመልን በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን እንጽናለን
10. የግል መልስ

የትምህርት ሰባት መልሶች

1. ሀ/ የጌታ ቃል ወደእኔ እንዲህ ሲል መጣ የሚል ነው
ለ/ የእግዚአብሔር እጅ በእኔ ላይ ወደቀ የሚል ነው
2. እግዚአብሔር ክብሩን ማንም እንዲካፈለው አይፈቅድም
3. ሀ/ እግዚአብሔርን የሚያስቀና የጣዖት ምስል ሲያመልኩ እየ
ለ/ ሽማግሌዎች ከግንቡ ላይ የተቀረጹትን ምስሎች ማለትም ባዕጽ
አምልኮን ያመልኩ ነበር
ሐ/ ሴቶች የአትክልት አምላክ የሆነውን ተሙዝን ያመልኩ ነበር
መ/ ካህናት ለእግዚአብሔር ጆርባቸውን በመስጠት ፀሐይን ማምለክ
ጀመሩ

4. ሀ/ ለህንፃና ለመላዕክት ሊሰገዱ ይችላሉ፤ በደገ ስረ በጥምቀትና በቅዱስ ቁርባን ወዘተ ይታመናሉ
ለ/ ስልጣን ÷ ዓለማዊ ጸስታ ወዘተ...
5. ሀ/ የተንቀሳቃሾችና የርኩሳን እረዊት ምሳሌ ተሰለው ነበር
ለ/ ረስን መውደድ ÷ ኩረት የዝሙት ሃሳብ ወዘተ
6. ሀ/ አንቸልም ዕብረውያን 4:13
ለ/ ርኩስ ሃሳብ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ እይዳለም ወደ ርኩስት ሥረ ይመረናልና
7. ሀ/ ኃጢአታችንን ማወቅ ÷ መናዘዝና መተው ከዚህም በኋላ በክርስቶስ ጸም የተገኘውን ይቅርታ መቀበል ነው
ለ/ የገል አስተያየት
8. ሀ/ እግዚአብሔር አደዋንም ÷ ምድሪቱንም ትቶአታል ይላሉ
ለ/ በኃጢአታቸው ምክንያት ትቶአቸው ሂደ
ሐ/ እግዚአብሔር የለም ይላሉ። የረሳቸውን ፈቃድ መፈፀም ይፈልጋሉ ወዘተ
9. ሁለተኛ ልጁት የምናገኘው ከአባታችን የምንወርሰው ሳይሆን እድንዳንዳችን ክርስቶስን በመቀበል ነው
10. ሀ/ ሰዎች ጸክዩም ÷ እገሩን በገፍ ሞልቶአታል ÷ የባቢሎን ባሪያዎች ሆኑ
ለ/ በመሳት እስረለሁ ÷ ዓይኔ እይረረም ÷ እላዝንም ÷ አልሰማቸውም እለ
ሐ/ እግዚአብሔር ዓድቅና ቅዱስ በመሆኑ ኃጢአተኞችን እንደሚቀጣ እንማረለን

የትምህርት ስምንት መልሶች

1. ሀ/ እንዲጽኑ ለኃጢአታቸው በሚያለቅሱት ሰዎች ላይ ምልክት እንዲያጸርግ ነበር
ለ/ የእሳት ፍም በከተማይቱ ላይ በፍርድ መሰረት መበተን ነበር
ሐ/ እግዚአብሔር አዳኝና ፈረጅ ነው
2. ሀ/ በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ በታቦት ላይ ነበሩ
ለ/ በግንቡ ላይ
ሐ/ በመቅደሱ መግቢያ ጸጆች ላይ
መ/ በቤተ መቅደሱ ክፈሮች ላይ ÷ በመያዣውና በሰንበሮቹ ላይ
3. ሀ/ በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ በኪሩቤል መካከል የሚታየውን እግዚአብሔር በስፍረው መገኘቱን ለማመልከት የሚበረውን ጸማቅ ብርሐን ነው
ለ/ ከእግዚአብሔር ጋር ሙሉ ህብረት እንዳለንና በመንፈስ ቅዱስ ተሞልተን የእግዚአብሔር ኃይልና የመንፈስ ቅዱስ ፍሪ ሲታይ ነው

4. ሀ/ የእግዚአብሔር ክብር ቀስ ብሎ ጸረጃ በጸረጃ በመሄዱ ነው
ለ/ 1. የእግዚአብሔር ክብር ከቅድስተ ቅዱሳን ተነስቶ ከመቅደስ ወጥቶ በቤተ መጽረክ ላይ ቆሟል
2. ከቤተ መጽረክ ወጥቶ በእግዚአብሔር ቤት በምስረቅ በር መግቢያ ላይ ቆሟል
3. ከመቅደሱና ከከተማይቱ ወጥቶ በከተማይቱ ምስረቅ በር በኩል ካለው የዳብረ ዘይት ተረረ ላይ ቆሟል
5. ሀ/ መቅደሱ ቤት ስላልነበረ የሚደረገው መሥዋዕት ዋጋ አልነበረውም
ለ/ ከአምስት ዓመት በኋላ ከተማውም መቅደሱም ተጸምስሷል
6. አማኞቹ ቅዱሚያ ለስረፉ ለገንዘብ፣ ለቤት ጉዳይ ወዘተ በመስጠት በህይወታቸው ለእግዚአብሔር የሚገባውን ቦታ አይሰጡም
7. ሀ/ ሰዎቹ እግዚአብሔርን ከማምለክና ቃሉን ከማጥናት ይልቅ ለቤተ ክርስቲያን ገንባታ፤ ማስፋፋት ብዙ ጊዜና ገንዘብ በመፍጀት ስብከትን ከረሰ ናልስናና ወይም፥ ሌላ ሰው በተናገረው ሃሳብ ላይ በማተኮር ነው። ሰዎቹ ይህንን በሚያደርጉበት ጊዜ ቤተ ክርስቲያን የመመስከር ኃይል ይቀንሳል፤ ሰዎችን ወደ ክርስቶስ አትመረም አማኞችንም አታሳድግም
ለ/ የመጽሐፍ ቅዱስ ፍላጎት ይቀንሳል፤ ምስክርነት ያንሰዋል፤ ከፀሎት፥ ከህብረት፥ ከአገልግሎት ቀስ በቀስ እየረቀ ይመጣል
ሐ/ የእግዚአብሔር ክብርና የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ያንሰዋል፤ የመመስከር እና የማስተማር ፍላጎት አይኖረውም፤ ህይወቱ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ አያሳይም የዓለምን መንገድ መከተል ይጀምራል ገጠአተኛ የሆኑትን በአካባቢው ያሉት ሰዎች ክርስቶስን እንዲቀበሉና አማኞቹ ጸገሞ በጌታ መንፈስ እንዲያድጉ ሊረዳቸው አይችልም
- መ/ የግል መልስ
8. ሁለቱም ሰዎች ወዲያውኑ ተቀሰፈው ሞቱ። ይህም ሌሎች ኃጢአትን የሚሰሩ ምን እንደሚያጋጥማቸው ለማሳየት ነው
9. ቅዱሱ እግዚአብሔር ለህዝቡ ብዙ ማስጠንቀቂያ ሰጥቶ ነበር፥ እነርሱ ግን ምንም አላዳመጡትም። እግዚአብሔር ኃጢአትን መቆጣት ነበረበት
10. ሀ/ ወደ አገራቸው እንዲመለሱ
ለ/ አዲስ ልብና አዲስ መንፈስን መስጠት እኛን ጸገሞ አዲስ ፍጥረት እንደሚያደርገን ነው

የትምህርት ዘጠኝ መልሶች

1. ሶስቱም ዓይኖና ጆሮ ሲኖረቸው በደንብ እያዩም፤ አይሰሙም ይላሉ
2. ዓይኑን ታውሮ በምርኮ ይወስዳል አለ
3. ሀ/ የፍጥረት ተግባራት አልተፈፀሙም

- ለ/ ፍርድ የሚሆነው ከሩቅ ጊዜ በኋላ ነው። በማለት አላገቡበት
4. ሀ/ ሐሰተኛ ነቢይ የተናገረው ነገር ባይሆን ባይመጣም ደ ነገር እግዚአብሔር ያልተናገረው ነገር ነው። እንደገና ትንቢት እንኳን ቢፈጸም ነገር ግን ሁሉ ባይፈፀም ተናገረው ሐሰተኛ መሆኑን አስተውሉ
- ለ/ ሌሎች አማልክትን እንደተቃረኑ እናምናቸው ቢልህ ሐሰተኛ ነው
- መ/ ያመነገረሉ በሃሰትም ይሄዳሉ ፥ ማንም ከክፉ ትንቢት እንደመለሰ የነበሩ እጽፈኞችን እጅ ያበረታሉ
- ሠ/ ከንቱነትን ያስተምረሉ ፥ ከእግዚአብሔር እፍ ሳይሆን ከገዛ ልባቸው የወጣውን ረዕይ ይናገራሉ። ለክፉዎች እንኳን ስለ ኃብሉታተሠ ሳይስበክቃቸው ሰላም ይሆንላቸዋል ይላሉ
5. ሀ/ ከገዛ ልባቸው ይናገራሉ። የገዛ መንፈሳቸውን ይከተላሉ
- ለ/ እግዚአብሔር ሳይልካቸው ሳይነግራቸውም እግዚአብሔር እንዲህ ብሎአል ይላሉ። ከንቱና ውሸተኛ ነገር ይናገራሉ
- ሐ/ ሰላም ሳይኖር ሰላም እንዳለ ሐሰተኛ ተስፋ እየሰበኩ ሐዘቡን ያታልላሉ
6. በከተማይቱ ውስጥ ያላቸውን የክብር ስፍራ ያጣሉ፥ እንደ ተወላጅ እይመዘገቡም፥ እንዲሁም ወደ እስረኤል በፍፁም እይመለሱም
7. ሀ/ ገለባ በሌለበት ጭቃ እንደተመረገ ቅጥር አወዳዳሪቸው
- ለ/ መሳቱን አውርዶ ያጠፋቸዋል
8. ሀ/ ከገዛ ልባቸው ትንቢት ይናገራሉ የሐዘቡን ነፍስ ያጠምዳሉ በውሸታቸው ሞት የማይገባቸውን ነፍሳት ይገድላሉ፤ በህይወት መኖር የማይገባቸው ሰዎች ግን በህይወት ያኖራሉ፤ እግዚአብሔርን በህዝቡ ፊት ያረክሳሉ ከክፉ መንገድ እንዳይመለሱ የኃጢአተኛውን እጅ ያበረታሉ
- ለ/ ደረርዳባቸዋል፥ህዝቡን ከእጃቸው ያድናቸዋል
- ሐ/ ሰዎች ሁሉ እግዚአብሔር መሆኑን ይረዳሉ
9. የውይይት ጥያቄ
10. 1. የእግዚአብሔርን ቃል በጸንብ በማሠቃና ከሌሎች አማኞች ጋር በመተባበር
2. በፀሎት ከእግዚአብሔር ጋር የቅርብ ግንኙነት በማድረግ የመንፈሳዊ ሕይወትህን በማበረታታት
3. ሐሰተኛ ትምህርት ከእግዚአብሔር ቃል ውጪ ምን እንደሚያስተምር በማወቅ

የትምህርት አስር መልሶች

1. ሀ/ መልስ መስጠት እይገባውም
- ለ/ ንሰሐ መግባት፥ ከጣዖታቸው መመለስና ርኩሳታቸውን መተው እላባቸው

- ሐ/ የጠፋቸዋል
መ/ የጠፋዋል
2. ሀ/ ዓጽቃን ብቻቸውን ይጽናሉ እንጂ ልጆቻቸውን እንኳን አያጽኑም
ለ/ አይቻልም
ሐ/ ንስሐ ገብቶ ነርስቶሱን እንደ ገል መጽሐፊቱ መቀበል አለበት
 3. ሀ/ ሃምሳ ዓጽቃን ቢያገኝ ስፍረውን ሁሉ ስለ እነርሱ እንደሚመር ተስፋ ሰጠ
ለ/ ከተሞቹን አጠፋ ሎጥን ገን አዳነ
ሐ/ ምልክቱ ያለባቸውን ሰዎች አዳነ ሌሎቹንም ሁሉ አጠፋ
 4. ሀ/ ሰይፍ፥ ረሃብ፥ ክፉ አውሬዎችና ቸነፈር
ለ/ ጦርነት፥ ሰይፍ፥ ረሃብ፥ ሞት
 5. ክፉ መንገዳቸውን ባዩ ጊዜ ይጽናሉ፥ እግዚአብሔር ያደረገውን ሁሉ በምክንያት እንዳደረገ ያውቃሉ፥ ፍርዱ ትክክልና አስረላጊ መሆኑን ይረዳሉ
 6. በሁለትም እግዚአብሔር የኦሰረኤልን አገር እንዳሚቀጣ ይነገራቸዋል
 7. ሀ/ ቤቶችን ስሩ፥ አትክልት ተክሉና ተጋቡ
ለ/ ለ 70 ዓመታት
ሐ/ ታላቅ ጭንቀት ይደርስባቸዋል
መ/ በናቡከደነፆር ይገዳሉ
 8. ሀ/ እግዚአብሔር ብዙ ነገር ቢያደርግላትም እንኳ እርሱን ትታ ወደ ባዕድ አምልኮ ሂደች
ለ/ 16፥15 በውበቷ ታመነች፤ አመነዘርች 16፥17-19 እግዚአብሔር በሰጣት ብርና ወርቅ የውንድ ምስሎች ስርታ አመነዘረባቸው፤ ወርቀዘቦው ልብሷን ወስዶ ደረበቶላቸው፤ የሰጣትን ዘይቱንና ሰጣትን፤ እንጂረ፤ ዱቄት፥ ማር በፊታቸው አናረች። 16፥20-21 ወንዶችና ሴቶች ልጆቻዋን ሰዋቸላቸው፤ 16፥23-24 የምንዘርናን ስፍረ በየአደባባዩም ከፍ፥ ያለ ቦታን ሰረች 16፥26-29 ከገብዓውያንና ከከላዳውያን ጋር አመነዘረች። 16፥32-34 በባልዋ ፈንታ ሌሎችን ተቀብላ በምታመነዝር ሴት ተመሰለች፤ ሌሎች ጋለሞታዎች ዋጋ ሲቀበሉ እርሷ ግን ከመቀበል ፈንታ ከፈሰ ሰጠች
 9. የዘላለም ቃል ኪዳን ያጽናል
 10. የውይይት ጥያቄ

የትምህርት አሥረ እንደ መልሶች

1. ሀ/ የይሁዳ ምሳሌ ነው
ለ/ ናቡከደነፆር ነው
ሐ/ የዘገባን ጫፍ ወሰደ በነገዶች ከተማ እናረው ትርጓሜውም ናቡከደነፆር የይሁዳ ንጉስ የአኪኑን ማርኮ ወደ ባቢሎን

ወሰደው። ከምድር ዘር ወሰደ በፍሬያማ እርሻ ተከለው ትርጓሜውም የንጉስ ዮአኪን አገት ሲዴቅደስ በይሁዳ ላይ አነገሰው ማለት ነው።

2. ሀ/ ወይኑ ስሩን ወደ ሌላ ታላቅ ንስር እዘነበለ። ፍቺውም ሲዴቅደስ በናቡከደነፆር ላይ ሸፈተ መልዕክተኞቹን ወደ ገብፅ ላከ
ለ/ ሲዴቅደስ በእገዚአብሔር ሳይታዘዝ በእገዚአብሔር ስም ለናቡከደነፆር የማለለትን መሐላ ስላፈረሰ ነው
ሐ/ ባቢሎን ይዋታል
3. አለመታዘዝ ፍርድ ያስከትላል። ቃላቶቹን ማክበር አለብን ደግሞም በሰው ከመታመን በእገዚአብሔር መታመን ይሻላል
4. የዳዊት ዘር የሆነው መሲህ ማለትም ኢየሱስ ወደ ምድር ተመልሶ በኢየሩሳሌም ይነገሳል
5. ሉቃስ 1:51-52፤ ሉቃ.18:14፤ ማቴ 23:12
6. ሀ/ አባቶቹ ጨርቋ የወይን ፍሬ በሉ ልጆቻቸው እስጨረሱ
ለ/ ኃጢአት የምትሰራ ነፍስ እርሷ ትሞታለች፤ ልጅ የአባቱን ኃጢአት አይሸከምም
7. የገል ሐላፊነት መሸከም እንዳለብን ያስተምረናል
8. መቀማት፣ ጾም ማፍሰስ፣ ጣዖትን ማምለክ፣ ዝሙት፣ ድሀውንና ቸገረኛውን ማስጨነቅ፣ መጽዛውን እለመመለስ፣ ርኩስን ነገር ማድረግ በአፈጣጥ ማበጸር
9. ሀ/ የበጸለው በጸል ሁሉ አይታሰብበትም፤ በሰራው ፀድቆ በሕይወት ይኖራል
ለ/ ሐዘ 18:23 ና 32 ፣ 2፡ጴጥ 3:9
10. ሀ/ በኢየሱስ ክርስቶስ ስለማያምን ነው
ለ/ ስለ ክርስቶስ መመስከር አለብን

የትምህርት አሥረ ሁለት መልሶች

1. ሀ/ ይሁዳ ነበረች። እንበሳ ተመስል ነበር
ለ/ የኢየሱስን ልጅ ኢየሱስንና ዮአኪንን ይወክላሉ። በገብፅ ፈርዖን ተማርኮ ወደ ንብፅ ተወሰደ
ሐ/ ጣዖትን በማምለካቸው ምክንያት
2. ሀ/ የወይን ግንድ ተመስል ነበር
ለ/ ተነቅላ ወደ ምድረ በዳ ተወስደ ተከለቸ ትርጉሙ ይሁዳ ወደ ባቢሎን ተማረከች
3. ሀ/ ባሉበት ቦታ ሁሉ ኃጢአት እንዳይበዙ ለማሳየት
ለ/ በአሕዛብ ፊት ስሙ እንዳይረከበ
ሐ/ እገዚአብሔር ማን እንደሆነ ያውቃሉ፤ ስለ ክፋታቸው አስበው ይፀዋሉ
መ/ እኛ ኃጢአተኞች ስንሆን እገዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል

ምሕረቱን እሳዩን

4. ሀ/ እግዚአብሔር

ለ/ በባቢሎን አማካይነት እግዚአብሔር በሰው በኩል እቅዱን እንደሚፈፅም ያሳያል

ሐ/ ወደ እግዚአብሔር

5. ሀ/ የኢየሩሳሌም መፍረስ ወሬ ሲሰማ ስለ ህዝቡ ሃዘን ለምልክት የሲዎ ትንፋሽ ተነፈሰ

ለ/ በህዝቡ ላይ ከሚደርሰው ከሰይፍ ፍርሃት የተነሳ ሕዝቅኤል ያለቀሳል፤ ይጮሃል እንዲሁም ጭኑን በጣም ይደበድባል

ሐ/ ሕዝቅኤል ሚስቱ ስትሞት በሚታይ ሁኔታ አላለቀሰም፤ እንዲሁም ደግሞ እስረኢላውያን የኢየሩሳሌምን መውደቅ ወሬ ሲሰሙ በተለመደው መንገድ ሐዘናቸውን መግለፅ አይችሉም ሀዘናቸው ከዕዝረ ለቅሶ እጅግ ያለቀ ስለ ነበር እንገታቸውን ብቻ በማቀርቀር የእግዚአብሔርን ትክክለኛ ፍርድ መቀበል ነበረባቸው። ለቅሷቸው በባቢሎን ላይ የማመፅ ምልክት ተጸርጎ ይመሰገዳል

6. ሀ/ በየአኪን መሣረክ 9ኛ ሳመት 10ኛ ወር ወይም 5 ቀን 588 ዓክልበ

ለ/ ከእግዚአብሔር

7. የኢየሩሳሌምን መደምሰስ ወሬ ሲሰማ ነው

8. ስለ ሃይማኖታዊ ኃጢአቶችና ክባዕዳን ጋር ስለሚፈሳሩት ስምምነት

9. አሁን ሰማሪያን አሁሊባ ደግሞ ኢየሩሳሌምን

10. ተማሪዎቹ የግላቸውን መልስ ይሰጡበት

የትምህርት አሥረ ሶስት መልሶች

1. ሐሰት

2. ዕውነት

3. ሐሰት

4. ሐሰት

5. ዕውነት

6. ሐሰት

7. ዕውነት

8. ዕውነት

9. ሐሰት

10. ዕውነት

11. ሐሰት

12. ዕውነት

13. ዕውነት

14. ሀ/ ሐሰት

- ለ/ 1. ጾም
- 2. ጨለማ

- ሐ/ 1. ዘጠኙ እንደ ዓይነት ሲሆኑ በዘፀአትና ረዕይ ውስጥ በእያንዳንዳቸው 12ኛ በሐዘቅኤል ውስጥ ጾግሞ 9 ብቻ ይገኛሉ
- 2. በዘፀአት ውስጥ በሊቀ ካህኑ ልብስ ጾረቱ ላይ ነበሩ፤ በረዕይ ውስጥ በአዲሲቱ ኢየሩሳሌም ቅጥር መሰረት ላይ ናቸው፤ በሐዘቅኤል ውስጥ የጢሮስን ንጉሥ አስገጠውታል

መ/ ምሳሌ 16:18 = ትዕቢት ጥፋትን፤ ኩሩ መንፈስም ውድቀትን ይቀድማል

የተምህርት እሥረ አረት መልሶች

1. ሀ/ እስረኤል በተቸገረ ጊዜ ጸስ ስላላቸው ነው
ለ/ ኤዳሚያስ በይሁዳ ቤት ላይ በቀል ስላዳረሰ ነው
ሐ/ ፍልስጥኤማውያን በቀልን አድርገው ይሁዳን ለማጥፋት ስለሞከሩ ነው
2. ሀ/ እግዚአብሔር ሙሉ ስልጣን ያለው ነው። ለሕዝቡ የሚያስብ ነው
ለ/ ኃይል እምላክ ስለኛ ያስባል ይጠብቀናልም
3. ሀ/ የጢሮስን ቅጥሮች ያጠፋል፤ ግንቦቶቻንም ያፈርሳል፤ ልጆቹን ይገድላል
ለ/ በባቢሎን ንጉሥ በናቡከደነፆር ተጠቅሞ ይፈፀማል
4. ሀ/ የተረረቁት ድንጋይ የመረብ ማሰጫ ይሆናል ለዘላለም እይገኝም
ለ/ መፅሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል መሆኑን ያሳያል
5. ሀ/ እንደ መርከብ ተመሰለች
ለ/ ስለ ግንደ ይገልጻል
ሐ/ ስለ መፍረሷ ይገልጻል
6. ሀ/ የጢሮስ ገዢ እኔ እምላክ ነኝ በእግዚአብሔር ውንበር ተቀምጫለሁ
እሱ እግዚአብሔር ግን ሰው ነህ እንጂ እምላክ አይደለህም እሱ
ለ/ በትዕቢት ተሞልቶ እግዚአብሔር ከሁሉ በላይ መሆኑን ስለሚያውቅ ነው
7. ሀ/ ሁለቱም ከፍተኛ ማዕረግ ነበረቸው፤ ነገር ግን ረሳቸውን ከእግዚአብሔር በላይ ለማድረግ ስለ ፈለጉ እግዚአብሔር አዋረዳቸው
ለ/ ስለ ሰይጣን
ሐ/ ስለ ክርስቶስ ተቃዋሚ ይናገራል
8. ሀ/ በታላቅ እዞ ያስመስለዋል
ለ/ ግብፅ በትንቢቱ ምክንያትና እግዚአብሔር ጌታ መሆኑን

እንዲያውቅ ነው። እስረኤል ጸገሞ ገብፅን በመታመንዋ በጸል

እንደሰረቱ አውቃ ወደ እግዚአብሔር እንጽትመለስ ነው

ሐ/ በሊባኖስ ዘገባ ያስመስለዋል

9. በሕዝ ም.25-32 ሰባት አገሮቹ በእግዚአብሔር ቁጥጥር ስር መሆናቸውን ያሳያል። ሰባት ፍፁምነትን ስለሚጠቁም እግዚአብሔር ዓለምን ሁሉ የሚገዛ አምላክ መሆኑን ይገልጻል

10. የገል አስተያየት

የትምህርት አሥረ አምስት መልሶች

1. ሀ/ ስለ ኃጢአታቸው በኢዮሩሴም ላይ ስለሚጸርሰው ፍርድ

ለ/ በእስረኤል ጠላቶች ላይ ስለሚጸርሰው ፍርድ

ሐ/ የአሥረኤል የወደፊት መቋቋም

2. ሕዝቅኤል 33:11 - እኔ ሕያው ነኝና ኃጢአተኛ ከመንገዱ ተመልሶ በሕይወት ይኖር ዘንጽ እንጂ የጠላተኛው ይሞት ዘንጽ አልፈቀድም፤ ይላል ጌታ እግዚአብሔር፤ የእስረኤል ቤት ሆይ፤ ተመለሱ፤ ከነፋ መንገዳቸው ተመለሱ፤ ስለ ምንስ ትሞታላቸው? በላቸው። /በቃላቸው አጥነት/

3. በ586 ዓክልበ

4. በገቹን ለገል ጥቅማቸው የሚበዘብዙ ሐሰተኛ አረኞች ይመስሉ ነበር፤ ለጸካማው ወይም ለህመምተኛው እንክብካቤ አያጸርጉም ነበር፤ በገቹ ተቅበዝብዘው እንዲጠፉ ይተዉአቸው ነበር

5. ሀ/ የተበተኑትን ምርኮኞች እንደሚሰበሰቡና ወገዱ አገረቸው እንደሚመልሳቸው፤

ለ/ በቶግሮቻቸው ይጸርስላቸዋል፤

ሐ/ በጽጽቅ ይመረቱዋል

6. ሀ/ የእግዚአብሔር አገልጋይ ዳዊት፤

ለ/ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን

7. ኢደም

8. በኢየሱስ ክርስቶስ ጸም፤ 1ኛዮሐ.1:7

9. ሀ/ አዲስ ተረግሮ ለመስጠት እግዚአብሔር ቃል ይገባል

ለ/ በውስጣቸው የሚኖረው መንፈስ ቅዱስ በእግዚአብሔር መንገድ እንድንመላለስ ያስችለናል

10. ተወያዩበት

1. ሀ/ የአስረኤል ቤት ሁሉ
ለ/ አስረኤላውያን ስለ እገረቸው ተስፋ እንዳሌላቸው ያሳያል
ሐ/ በእግዚአብሔር በመታመን ረኅታ ተስፋ የሌለውን ሁናቴ በማየታቸው
2. ሀ/ ጽሑፉ እሳባቸዋል ሁሉም ስጋንም እመጣባቸዋል ሁሉም በእናንተም ላይ ቁርባን እዘረጋል ሁሉም ትንፋሾም እገባባቸዋል ሁሉም በህይወትም ትኖራላቸው እኔም እግዚአብሔር እንደሆነኩ ታውቃላቸው
ለ/ በህይወት ለመኖር የህይወት እስትንፋስ እኛ ብሎ ትንፋሹን እስገባባቸው
3. ሀ/ በእግዚአብሔር ታምኖ ታዘዘላችሁ
ለ/ የእግዚአብሔር ቃል በታዘዘገ አገልጋዩ ስለተነገረ ነው
4. ሀ-1/ ትንፋሹ ግን አልዘዘረቸውም
ሀ-2/ መንፈሳዊ ህይወት ሳያገኙ ወደ እገረቸው ይመለሳሉ
ለ/ በ1948 አስረኤል የረሷን መንግስት በአቋቋመችበት ጊዜ
ሐ/ ክርስቶስ ተመልሶ ሲመጣና አስረኤላውያን እርሱ መሲህም መሆኑን አምናው መንፈሳዊ ሕይወት ሲያገኙ ነው
5. ሀ-1 የተማረከበት አገር ነው
ሀ-2 እግዚአብሔር መሆኑን ያውቃል
6. መንፈሳዊ ህይወት ለሌላቸው ሰዎች እንድንመሰክር ነው
7. እእግዚአብሔር መታዘዝ እንዳለብንና የእርሱ መንፈስ ቀዱስ ሕይወት የሚሰጥ መሆኑን ያስተምረናል
8. ሀ/ እግዚአብሔር አስረኤልንና ይሁዳን አንድ ሕዝብ ያደርጋቸዋል
ለ/ እግዚአብሔር እያሁድና አህዛብን አንድ ያደርጋል
ሐ/ በክርስቶስ አዲስ ልደት እግኝተው የእግዚአብሔር ልጆች ሲሆኑ ነው
9. እግዚአብሔር አዲስ ልብን ስለሚሰጠን፥ መንፈሱንም በውስጣችን ስለሚያኖር ክርኩሶት ርቀን በአዲስ መንገድ መሄድ እንደምንችል ያስተምረናል
10. የገል መልስ

1. በመጨረሻዎቹ ዘመናት በእግዚአብሔር ላይ ሆርነት የሚያነሱና ሳይታሰብ በእርሱ የሚጠፉ ማናቸውንም ሰፊ የጠላት ቡድን ነው
2. ዘፍ 10:2
3. ረዕይ 20:8
4. ሀ/ ቅጥር በሌላቸው ከተሞች በሰላም ይኖራሉ

- ለ/ ተደርገው እየወቁም
5. ሀ/ ቅፃ። ወደ ሌላቸው መንደሮች ውጥታ ሕዝቡን ለመማረግ ከብቶቻቸውና እቃዎቻቸውን ለመዝረፍ አስበቶ
ለ/ እግዚአብሔር እነርሱን ሙሉ በሙሉ ሊያጠፋቸውና ክብሩንም ለሰው ሁሉ ሊገልፅ ስለረለገ ነው
 6. ሀ/ መቅሰፍቱንና መስቱን ያመጣል፤ ለምሳሌ ተረሮች ይገለባጠጣሉ፤ የሰውም ሁሉ ሰይፍ በወንድሙ ላይ ይሆናል ... ወዘተ
ለ/ የጎንጎን ጦርና ጋሻን ለማቃጠል ሰባት ዓመት ሲረጅባቸው እራሳቸውን እስኪቀብሩ ድረስ ሰባት ወር ይረጅባቸዋል
ሐ/ እግዚአብሔር እምላካቸው እንደሆነ ያውቃሉ
 7. እግዚአብሔር ቅዱስ በመሆኑ ኃጢአታችንን የሚቀጣና ስለ ሕዝቡ የሚያስብ ኃያል በመሆኑ በላቶቻቸውን የሚያጠፋ መሆኑን እንማረሳን
 8. ሀ/ 1ኛ ክፍርስቶስ እንደ ሺህ ዓመታት መንገስ በኋላና
2ኛ ክፍርማጌዶን ጦርነት በፊት ነው
ለ/ የገል መልስ
 9. እግዚአብሔር ሁሉን ስለሚቆጣጠር ማንኛውንም ነገር ለረሱ ክብር ያደርጋል
 10. እስረኤልን በሙሉ እንደሚያቋቁም፤ ሕዝቡ ስለ ሐጢአታቸው እገዛው እርሱ ሂታ መሆኑን እንዲያውቁና ወደ አገራቸው ሲመልሳቸው በብዙ አህዛብ ፊት እረሱን ውስጥ ቅዱስ ኦድርጎ እንደሚያሳድቸው፤ ከዚህ በኋላም ጨርሶ ፊቱን ከእነርሱ እንደማይደብቅ፤ መንፈስ ቅዱስን በእነርሱ ላይ እንደምያረስ አቅዷል

የትምህርት አሥረ ስምዖን መልሶች

1. ሀ/ ንጉስ ሰለሞን
ለ/ ደመናው የእግዚአብሔርን ቤት ሞላው፤ ካህናቱም ከእግዚአብሔር ክብር የተነሳ መግባትና ማገልገል አልቻሉም ነበር
2. ሀ/ በህዝቡ ኃጢአት ምክንያት ነው
ለ/ በ586 ዓክልበ
3. ዘሩባቤል ጊደሱና ከባቢሎን ምርኮ የተመለሱ ምርኮኞች
4. ክርስቶስ ሲገባ ታየ
5. የሰው ልብ ነው
6. ሀ/ በክርስቶስ የሺህ እመት መንግስት ዘመን ይሰራል
ለ/ የተቀደሰ ምግብ የሚበሉት፤ የተቀደሰ መስዋዕትና የተቀደሰውን ልብሳቸውን የሚያኖሩበትን ስፍራ በመለያየት ነው
7. በክርስቶስ ደም
8. ሀ/ የእግዚአብሔር ክብር ከምድር ከፍ ከፍ እያለ ከከተማይቱ ውስጥ ተነስቶ ወደ ምስረቀ ሲሄድ አየ

- ለ/ ወደ ምስረቀ በሚመለከት በር ወደ መቀደሱ ተመለሰ
9. ሀ/ መሰዊያን ማንዳት ነበረባቸው
ለ/ በክርስቶስ ኢየሱሱስ በኩል
ሐ/ ሰውነታቸውን የምስጋና መስዋዕት እናቀርባለን
10. የገል መልስ

የትምህርት አሥረ ዘጠኝ መልሶች

1. ሀ/ ተዘግቶ እንዲኖር ምክንያቱም የእስረኤል እምላክ እገዚአብሔር ስለገባበት ሰው እንዳይገባበት ነው
ለ/ ካህናት ሊሆኑና ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ሊገቡ እንደማይችሉ ነገር ገን እገልጋቸዋል ሊሆኑ እንደሚችሉ ትዕዛዝ ሰጠ
2. የሳዳቅ
3. ጽንገሎቹና ባሎቻቸው ካህናት የነበሩ ባልቴቶችን ብቻ ማግባት እንደሚችሉ
4. ማንኛውም ካህን ወደ ቤተ መቀደስ ሲገባ የወደን ጠጽ ሊጠጣ እይቻልም
5. መስዋዕቶችን፤ ለእገዚአብሔር የተሰጡ ማናቸውንም ነገሮች፤ ከበኩረት ፍረዎች ሁሉ የተሻለ የሆነውን ፤ ልዩ ስጦታዎችን
6. ሀ/ አማኞች
ለ/ ቅዱስ
ሐ/ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው
ቅዱስ፤ ከጋጢአት በቀር እኛን ወንጭሞቹን የሚመስል፤ በነገር ሁሉ እንደ እኛ ስለተፈተነ ሊረረልን የሚችል፤ ከሰማያትም ከፍ ከፍ ያለ ነው
7. በስተምስረቀ ጨው ባሕር የዮርዳኖስ ውኃዝ፤ በስተ ምዕረብ ታላቁ ባሕር
8. ልክ በመካከል ላይ
9. ኃጢአታቸው እንዲሰረዳቸው
10. በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው

የትምህርት ሃያ መልሶች

1. ሀ/ ቅዱስ፤ ኃጢአተኛን የሚቀጣ፤ ይቅር ባይ ከህዝቡ ጋር በመገናኘት የሚረመጹ መሆኑን ያስተምረል
ለ/ አስፈላጊነቱ
2. ሀ/ አያስፈልገም
ለ/ በአዲስ ኪዳን የጌታ እረት መታሰቢያ እንደሚባለው እርሱም ልክ

እንደዚህ መታሰቢያ ነው

3. ሀ/ በስተምስረቅ በኩል ከቤተ መቅደስ መጽረክ ስር
ለ/ እግዚአብሔር የሚያመነጭልን ሀሳብ በመንፈስ ቅዱስ ምሳት ይጽመረል
4. ሀ/ አንድ አማኝ እግዚአብሔርን ይበልጥ እያወቀ መሄዱንና መንፈስ ቅዱስ ሕይወቱን እንዲቆጣጠረው መፍቀዱን ያሳያል
ለ/ የግል መልስ
ሐ/ የግል መልስ
5. ሀ/ በወንዙ ዳርና ዳር ፍረፍረ የሚሰጡ ዛፎች አጸጉ
ለ/ በእግዚአብሔር መንፈስ እያጸገን ስንሄድ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬዎችን እንደምናፈረ ያስተምረናል
6. ሀ/ ጨው ባህር ውስጥ ፤ ዓሶችና ሌሎችም ፍጥረታት በውስጡ መጥር እንዲቸሉ ውሃዎችን ንፁህ አደረጓቸው
ለ/ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተን ለማንም ባናካፍል የእኛ መንፈሳዊ ህይወታችን ደረቅ ይሆናል ስለዚህ የእግዚአብሔርን ቃል መመስከር አለብን
7. ሀ/ የሕዝቅኤል ወንዝ የሚጀምረው ከቤተ መቅደሱ ሲሆን በፈሰደ ውስጥ ደግሞ ከእግዚአብሔር ዙፋን ነው
ለ/ በየወሩ ፍረ የሚሰጡ ዛፎች በወንዙ ዳርና ዳር አሉ
8. ሀ/ በሕዝቅኤል ቤተ መቅደስ ታቦት፥ ፅላት፥ መጋረጃ የሉም
ለ/ እግዚአብሔር ያለበት ነው
9. አይገኝም
10. የግል መልስ